อนุสรณ์

ในงานฌาปนกิจศพ

งกุ่ย เฮงพูลธนา

เมรุวัดหนองแวง

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันเสาร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

อนุสรณ์

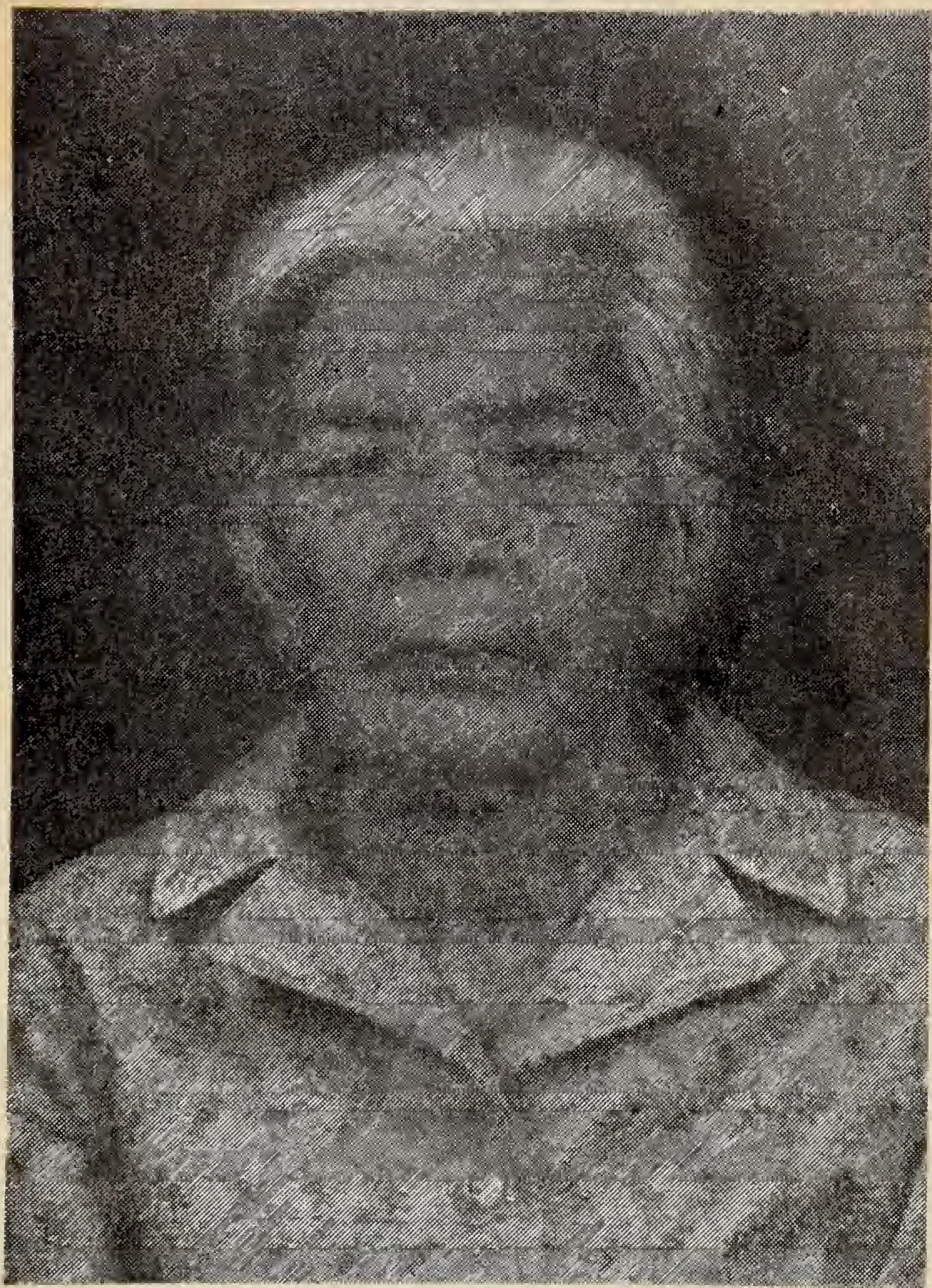
ในงานฌาปนกิจศพ

นางกุ่ย เฮงพูลธนา

ณ เมรุวัดหนองแวง

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันเสาร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

นางกุ่ย เฮงพูลธนา

ชาตะ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๕๗

มตะ ๕ เมษายน ๒๕๓๑

ประวัติ

กำเนิด

นางกุ่ย เฮงพูลธนา เป็นบุตรของหลวงสกลภัณฑพินิจ (ย่งคุณ แซ่คู) และนางสกลภัณฑพินิจ (นุ่ม คุณวาสี ชื่อสกุลเดิม "แซ่อึ้ง") เกิดที่จังหวัดหนองคาย เมื่อวันจันทร์ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๘ ปีขาล ตรงกับวันที่ ๒๙ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๕๗ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเรียงตามลำดับดังนี้

๑. นายโหงว แซ่คู (ถึงแก่กรรม)
๒. นายลักษณ์ แซ่คู
๓. นายชิต คุณวาสี
๔. นางกุ่ย เฮงพูลธนา
๕. นายชวน คุณวาสี

การศึกษา

นางกุ่ย เฮงพูลธนา ไม่เคยเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นบุตรสาวคนเดียว ซึ่งในสมัยนั้นไม่นิยมให้ผู้หญิงเรียนหนังสือ แต่บิดามารดาได้จ้างครูมาสอนหนังสือที่บ้านพออ่านออกเขียนได้ก็เลิกเรียน

การสมรส-บุตร หลาน

นางกุ่ย เฮงพูลธนา ได้สมรสกับนายเต้ย เฮงพูลธนา (ชื่อสกุลเดิม "แซ่เฮง") เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ มีบุตรรวม ๘ คน เขยสะใภ้ ๖ คน และหลาน ๑๙ คนดังนี้

๑. **นายศิลปชัย เฮงพูลธนา** ประกอบอาชีพธุรกิจการค้าและรับเหมาก่อสร้าง สมรสกับ นางเยาวณี ชื่อสกุลเดิม **"วิชระอนนท์"** มีบุตร ๕ คนคือ

๑. นายกรกฎ เฮงพูลธนา สำเร็จปริญญาตรีทางเกษตรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒. นายวรการ เฮงพูลธนา สำเร็จปริญญาตรี ทางวิศวกรรมศาสตร์สาขาเครื่องกล จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๓. นายนวกิจ เฮงพูลธนา สำเร็จปริญญาตรี ทางวิศวกรรมศาสตร์สาขาโยธา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๔. นายมหรัฐ เฮงพูลธนา สำเร็จปริญญาตรี ทางรัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

๕. ด.ช. ตะวัน เฮงพูลธนา เรียนชั้น ม. ๑ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

๒. นางกลีบผกา คงปฏิมากร ประกอบอาชีพธุรกิจการค้าและรับเหมาก่อสร้าง สมรสกับนายยงยุทธ คงปฏิมากร มีบุตรอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ๔ คน คือ

๑. น.ส. เกศิณี คงปฏิมากร

๒. น.ส. บงกชรัตน์ คงปฏิมากร

๓. นายชนินทร์ คงปฏิมากร

๔. นายชนะ คงปฏิมากร

๓. นางนิรามัย บุณยะกาญจน รับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารแรงงาน (ระดับ ๗) กรมแรงงาน สมรสกับนายตรัยเทพ บุณยะกาญจน ประกอบอาชีพพนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด มีบุตรอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ๔ คน คือ

๑. น.ส. กนกพจน์ บุณยะกาญจน

๒. ด.ญ. ศิริพร บุณยะกาญจน

๓. ด.ญ. นิรมล บุณยะกาญจน

๔. ด.ช. พลเทพ บุณยะกาญจน

๔. นายขวัญชัย เฮงพูลธนา รับราชการตำแหน่งนายอำเภอ (ระดับ ๘) อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สมรสกับ นางสุดาศิริ ชื่อสกุลเดิม "มัทวพันธุ์"

รับราชการตำแหน่งรองศาสตราจารย์ (ระดับ ๙) คณะนิติ-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบุตร ๒ คน คือ

๑. ด.ช. เถกิงเดช เฮงพูลธนา

๒. ด.ช. พิเศษพร เฮงพูลธนา

๕. **เด็กหญิงแขก** (ถึงแก่กรรมตั้งแต่เด็ก)

๖. **นางกมลา ตันธีระธรรม** (ถึงแก่กรรม) รับราชการตำแหน่งนักวิเคราะห์ยา (ระดับ ๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายหลังลาออกประกอบอาชีพธุรกิจ สมรสกับนายกำธร ตันธีระธรรม รับราชการตำแหน่งนักวิเคราะห์ยา (ระดับ ๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และได้ลาออกประกอบอาชีพเปิดร้านขายยา และทำสวนส้ม มีบุตร ๒ คน คือ

๑. ด.ช. พิมุกต์ ตันธีระธรรม

๒. ด.ช. พิชาญ ตันธีระธรรม

๗. **นายดำรงชัย เฮงพูลธนา** สำเร็จปริญญาโททางวิศวกรรมศาสตร์สาขาโยธาจากสหรัฐอเมริกา สมรสกับ นางรีเบคก้า ชื่อสกุลเดิม "บูนาเวนตูรา" มีบุตร ๒ คน คือ

๑. ด.ช. คีต เฮงพูลธนา

๒. ด.ญ. มาริสา เฮงพูลธนา

ปัจจุบันไปประกอบอาชีพอยู่ที่ออสเตรเลีย

๘. **นายไตรภพ เฮงพูลธนา** สำเร็จปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์สาขาโยธา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบอาชีพธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

การประกอบอาชีพ–การดำรงชีวิต

นางกุ่ย เฮงพูลธนา ได้ติดตามมารดามาประกอบอาชีพค้าขายที่อำเภอเมืองขอนแก่น เมื่อมีอายุได้ ๑๓ ขวบ มีพี่ชายคือ นายชิต คุณวาสี และน้องชายคือ นายชวน คุณวาสี ร่วมกันช่วยมารดาค้าขายในตลาดเก่าเมืองขอนแก่น จนฐานะทางครอบครัวมั่นคงขึ้น เมื่ออายุเข้าสู่วัยสาวจึงได้สมรสและแยกออกมาประกอบอาชีพขายปลีก-ขายส่งสินค้า เครื่องบริโภคอุปโภคต่าง ๆ ร่วมกับสามี กิจการรุ่งเรืองมาโดยลำดับ จนเกิดเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ อาคารทรัพย์สินเสียหายจนเกือบจะต้องสิ้นเนื้อประดาตัว แต่ก็ได้ใช้ความวิริยะอุสาหะ ร่วมกับสามีเริ่มต้นสร้างฐานะทางครอบครัวขึ้นใหม่จนเป็นปึกแผ่นมั่นคงขึ้นอีก

นางกุ่ย เฮงพูลธนา มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายประหยัด มีความขยันขันแข็ง อดทนต่อความทุกข์ยากลำบาก

แม้จะเป็นหญิงก็ทำงานรับผิดชอบครอบครัวเทียบเท่าชาย ช่วยกิจการแบ่งเบาภาระของสามีอยู่เสมอมา

ปัจฉิมวัย

เมื่ออายุย่างเข้าสู่วัยชรา นางกุ่ย เฮงพูลธนา ก็ยังคงประกอบกิจการงานโดยไม่ยอมหยุดพักผ่อน แม้จะถูกบุตรหลานขอร้อง บางครั้งบุตรหลานรับไปเยี่ยมญาติพี่น้องหรือบุตรหลานในต่างจังหวัดหรือสถานที่พักผ่อน ตากอากาศต่าง ๆ ก็มักจะปฏิเสธเพราะเป็นห่วงกิจการบ้านเรือน หรืออยู่เพียงไม่กี่วันก็ขอกลับ แต่บุตรหลานก็พยายามที่จะจัดให้ไปท่องเที่ยวเพื่อให้เพลิดเพลินไม่ต้องเกี่ยวข้องเหน็ดเหนื่อยอยู่กับการทำงาน จึงได้มีโอกาสไปเยี่ยมบุตรชายบุตรสาว ขณะที่ไปศึกษาอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์ เยี่ยมบุตรชายและครอบครัวที่สหรัฐอเมริกาไปเยี่ยมญาติที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน ในขณะป่วยก่อนถึงแก่กรรมได้ปรารภว่าหากอาการเจ็บป่วยหายอยากจะไปเที่ยวประเทศสหภาพพม่า แต่ก็มาถึงแก่กรรมเสียก่อน จึงเป็นที่น่าเสียดายที่บุตรหลานยังไม่ได้มีโอกาสจัดสนองให้ตามที่ปรารภปรารถนาไว้

นางกุ่ย เฮงพูลธนา เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีแก่บุตรหลาน ทั้งในด้านความขยันหมั่นเพียร การประหยัดเก็บออม ความอดทนต่อความทุกข์ยาก ลำบาก ความอดกลั้นต่ออบายมุขทั้งหลายทั้งปวง ตลอดจนวางตนอยู่ในกรอบแห่งศีลธรรมและคุณธรรม แม้จะไม่มีโอกาสถือศีล ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือถือวิปัสสนากัมมัฏฐานแต่ก็นิยมทำบุญกุศลอยู่เสมอมิได้ขาด เมื่อมีเวลาว่างก็จะอบรมสั่งสอนบุตรหลานอยู่เสมอ

ปกตินางกุ่ย เฮงพูลธนา เป็นผู้มีสุขภาพพลามัยดีไม่ค่อยเจ็บป่วย มีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไวในอริยาบทต่าง ๆ ทั้งในขณะทำงาน หรือแม้ในการเดิน ในระยะหลังบุตรหลานเป็นห่วงในเรื่องสุขภาพเกรงจะมีโรคภัยที่มักจะเกิดกับผู้สูงอายุ จึงได้พาไปตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำจนในที่สุดสิ่งไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น เมื่อรู้สึกมีอาการเจ็บเสียวชายโครง แพทย์ตรวจพบว่าเป็นมะเร็งที่ตับ ได้ทำการรักษาพยาบาลจนถึงที่สุดเป็นระยะเวลาประมาณ ๘ เดือนเศษก็ถึงแก่กรรมด้วยอาการสงบ ณ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันอังคาร

ที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๑ เวลาประมาณ ๐๕.๓๐ นาฬิกา สิริรวมอายุได้ ๗๓ ปี ๙ เดือน ๒ วัน

สามีและบุตรหลาน ของนางกุ่ย เฮงพูลธนา ขอขอบพระคุณนายแพทย์พิศาล และแพทย์หญิงเอมอร ไม้เรียง แห่งโรงพยาบาลศรีนครินทร์ที่ได้ดูแลช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลนางกุ่ย เฮงพูลธนา จนถึงวินาทีสุดท้าย และขอขอบพระคุณ น.อ. หญิงบุญล้อม ตยางคานนท์ ร.ท.มล. พิมทอง นันทวัน ร.ท. หญิง อรพรรณ ศุภนันตชาติ น.ต.นพ. สมชาย มีมณี และ น.อ.นพ. ไพฑูรย์ จ๋วงพานิช แห่งโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ช่วยเหลือในการตรวจสุขภาพร่างกายและรักษาพยาบาลนางกุ่ย เฮงพูลธนา มาโดยตลอด และจะขอจดจำบุญคุณนี้ตลอดไป

เมตตาธรรม

โดย พระเทพบัณฑิต

เจ้าอาวาสวัดศรีจันทร์ จังหวัดขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เวลา ๓ โมงเช้า นายศิลปชัย ลูกชายนางกุ่ย เฮงพูลธนา ไปบอกว่าจะทำฌาปนกิจ (เผาศพ) แม่คือ นางกุ่ย เฮงพูลธนา ซึ่งได้ถึงแก่กรรมล่วงลบไปแล้ว ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ที่จะถึงในเร็ววันนี้ ขอให้ข้าพเจ้าเขียนบทความหรือคติธรรมให้เพื่อไว้อาลัยแก่นางกุ่ย เฮงพูลธนา ผู้เป็นแม่ ข้าพเจ้ายินดีเขียนให้เล็กน้อย

ด้วยว่า นางกุ่ย เฮงพูลธนา ตั้งบ้านเรือนอยู่ถนนหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นที่รู้จักคุ้นเคยกันมานาน เป็นคนค้าขาย คือเป็นแม่ค้า ภายหลังเป็นนักก่อสร้าง เป็นผู้มีหลักฐานมั่นคงมีลูกหลายคน เป็นแม่ที่ดีของลูก เป็นชาวพุทธ มีความยึดมั่นเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง เมื่อยังมีชีวิตเป็นผู้มีเมตตาธรรมแก่ลูกหลานและญาติมิตรทุกคน เพื่อเป็นการไว้อาลัยแก่นางกุ่ย เฮงพูลธนา ผู้ล่วงลับไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอแสดงคำว่าเมตตาธรรมคืออะไร การแสดงออกซึ่ง

ความรักใคร่ต่อกันและกันไม่เบียดเบียนด้วยกาย วาจา ใจ เรียกว่าเมตตาธรรม

มนุษย์ทุกหมู่เหล่าควรมีเมตตาธรรมต่อกัน และแผ่เมตตาให้สัตว์ทั้งหลายทั่วไปด้วย สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันจงอย่ามีเวรภัย จงมีแต่ความสุขเถิด ผู้มีเมตตาธรรมแผ่ไปยังสัตว์ทั้งหลาย ย่อมได้รับอานิสงส์ถึง ๑๑ อย่างคือ ๑. ผู้เจริญเมตตา ย่อมนอนหลับเป็นสุข ๒. เมื่อตื่นจากหลับก็เป็นสุข ๓. ผู้เจริญเมตตาย่อมไม่ฝันร้าย ๔. ผู้เจริญเมตตาย่อมเป็นที่รักใคร่ของคนทั้งหลาย ๕. ย่อมเป็นที่รักใคร่ของสัตว์ทั้งหลาย ๖. เทวดาย่อมตามรักษาผู้เจริญเมตตา ๗. ไฟก็ดี ยาพิษก็ดี อาวุธก็ดี ย่อมไม่ตกต้องกายของผู้เจริญเมตตา ๘. จิตของผู้เจริญเมตตาย่อมตั้งมั่นเป็นสมาธิได้รวดเร็ว ๙. ใบหน้าของผู้เจริญเมตตาย่อมผ่องใส ๑๐. ผู้เจริญเมตตาย่อมไม่หลงตาย คือ เวลาตายย่อมมีสติสมบูรณ์ ๑๑. ผู้เจริญเมตตาเมื่อยังไม่บรรลุธรรมอันยิ่งคือ พระนิพพานย่อมเข้าถึงพรหมโลก อานิสงส์ ๑๑ อย่างแห่งเมตตาตามที่แสดงมานี้ ย่อมเกิดขึ้นแก่ผู้เจริญเมตตา เพื่อไว้อาลัยแก่นางกุ่ย เฮงพูลธนา ขอให้ลูกหลานญาติมิตรของนางกุ่ย เฮงพูลธนา จงร่วมกันเจริญเมตตาธรรมด้วยกันทุกคนเถิด เพื่อไว้อาลัยแก่นางกุ่ย เฮงพูลธนา เถิด ฯ

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑

อาลัยแม่กุ่ย เฮงพูลธนา

ข้าพเจ้าได้รู้จักกับแม่กุ่ย เฮงพูลธนา ประมาณปี ๒๔๘๑ ตอนนั้นข้าพเจ้ากลับจากกรุงเทพ ฯ มาอยู่ที่วัดศรีจันทร์เพื่อช่วยกิจการพระศาสนา เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกนักธรรมและบาลี ได้รู้จักคุ้นเคยกับแม่กุ่ย คุณชิต คุณชวน และคุณยายนุ่มมารดาสมัยที่แม่กุ่ยตั้งร้านขายเครื่องบวชนาค ร้านเก่าตั้งอยู่ที่ตึกสูง "เตียวฮง ๘๓" เวลานี้แม่กุ่ยเป็นแม่ที่รักครอบครัวและลูกหลาน ขยันในการประกอบธุระการงาน เมื่อหยุดการค้าขายเครื่องบวชนาค ได้ประกอบธุระกิจการรับเหมาก่อสร้างถนนและก่อสร้างพัฒนาบ้านเรือนใช้เครื่องยนต์เครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ตามสมัย เมื่อข้าพเจ้าไปเยี่ยมบ้านพบแม่กุ่ยกำลังแก้ไขเครื่องยนต์เสมือนหนึ่งนายช่างยนต์แก้ไขเครื่องยนต์ ความขยันในการงานของแม่กุ่ยนั้น นับว่าเป็นตัวอย่างเตือนลูกหลานให้เอาเป็นตัวอย่าง แสดงคุณสมบัติของมารดาว่า "มาตามิตฺตํ สเกฆเร" มารดาเป็นมิตรของบุตรธิดาผู้อยู่ในเรือนของตน และความเข้าใจในคำสอนของพระศาสนาของแม่กุ่ยนั้น นับว่าได้รับการอบรมมาจากบิดามารดาเป็นอย่างดี เมื่อบุตรชายของท่านมีอายุ

ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์แล้วต้องให้บรรพชาอุปสมบทในพระศาสนาทุกคน ข้าพเจ้าได้รับให้เป็น พระอุปัชฌาพระลูก ของท่านประมาณ ๔ คน หลาน ๔ คน แต่ละคนนั้นท่านให้บวชอยู่ในเพศบรรพชิต ๑๕ วันบ้าง ๑ เดือนบ้าง ๑ พรรษาบ้าง เพราะท่านห่วงการประกอบอาชีพของลูกจึงไม่ให้อยู่นาน มีลูกชายคนเล็กบวชแล้วไปอยู่ถ้ำผาปู่จังหวัดเลย กับหลวงปู่พระครูญาณทัสสี (พระอาจารย์คำดี ปภาโส) เรียนทำสมถะและวิปัสสนา ลูกชายคนนั้นสำเร็จวิศวกรรมศาสตร์ อุปนิสสัยของแม่กุยนั้นอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี และความสัมพันธ์กับญาติมิตรนั้น นับว่ารักษาไว้ด้วยดีเป็นที่อาศัยของญาติมิตรเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความดีของแม่กุยที่ได้สร้างกุศลผลบุญนั้น ขอจงบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านจงประสบความสุขความเจริญในที่ทุกสถานในกาลทุกเมื่อเทอญ

พระราชสุเมธี

"ป๋าขอนแก่น"

พวกเราทั้งครอบครัวเคารพนับถือ และเรียกท่านว่า "ป๋าขอนแก่น" นับเป็นบุญเก่าของพวกเราจริง ๆ ที่ได้พบและคบหาสมาคมกับคนชนิด "ป๋าขอนแก่น" ซึ่งนับว่าเป็นมงคลชีวิตของพวกเรา เพราะพระท่านว่า การได้คบ "บัณฑิต" เป็นมงคลอย่างยิ่ง

ผมได้เริ่มสัมผัสกับครอบครัวของ "ป๋าขอนแก่น" คุณนิรามัย ลูกสาวคนหนึ่งของป๋า ซึ่งรับราชการอยู่กรมแรงงาน ในสมัยที่ผมยังเป็นรองอธิบดีกรมบัญชีกลาง วันหนึ่งมีข้าราชการหญิงต่างกรมขอเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาเกี่ยวกับเงินงบหนึ่ง ว่าควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้องและเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงที่มาของเงินงบนั้นและหลักการทางบัญชี และการควบคุมการเบิกจ่ายควรปฏิบัติอย่างไร และมีหลักฐานประกอบอะไรบ้าง ทำไมจึงต้องทำอย่างนั้นให้ทั้งเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางและกรมแรงงานเข้าใจ

ในระหว่างที่ปรึกษาหารือกันนั้น ประทับใจว่าผู้หญิงคนนี้เป็นคนมีความรู้ มีหลักการมีความรับผิดชอบ เที่ยงตรงและห้าวหาญ แกร่งกล้า จึงนึกชมอยู่ในใจ ก่อนจากเขาขอบคุณ

และขออภัยที่มารบกวน และด้วยความห้าวหาญของแกกล้ากล่าวว่า "แหมมาเห็นท่านรอง ๆ ทำงานแล้วชื่นชม อยากมาเป็นลูกน้องท่าน" ผมตอบไปว่าไม่ต้องเกรงใจ ผมเองควรจะขอบใจคุณเสียอีกเพราะเขาจ้างผมเงินเดือนแพง ๆ ก็เพื่อคอยแก้ไขปัญหาที่คนอื่น เขาแก้ไม่ตก ถ้าไม่มีปัญหาให้แก้ผมก็ไม่มีงานทำ คุณเหมือนเทวดามาโปรดทำให้ผมมีงานทำ ได้เงินเดือนเลี้ยงชีพ ส่วนคนที่มีคุณสมบัติอย่างคุณนั้น ผมอยากได้มาช่วยทำงานเหลือเกิน เพราะจะได้ปรึกษาหารือกัน อะไรผมผิดพลาดจะได้ทักท้วง แต่ถ้านึกถึงส่วนรวมแล้วคุณอยู่ที่กรมเดิมดีแล้วจะได้เป็นหลักและช่วยให้ทางกรมบัญชีกลาง ไม่ต้องปวดหัวคอยทักท้วงการเบิกจ่าย ซึ่งทำให้งานล่าช้าทั้งสองฝ่าย หากมีปัญหาอะไรก็ให้มาปรึกษากันได้ทุกเมื่อ

เมื่อผมได้ขึ้นไปเป็นรองปลัดกระทรวงการคลังทางจังหวัดขอนแก่นมีกรณีพิพาทเกี่ยวกับการก่อสร้างในที่ราชพัสดุ จนมีการเดินขบวน หนังสือพิมพ์ออกข่าวเป็นที่เอิกเกริกไปทั่วประเทศ เมื่อเรื่องไปถึงผม ผมไม่มีส่วนได้ส่วนเสียอะไรกับใครก็วินิจฉัยไปตามข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ความเป็นธรรมและประโยชน์ของทางราชการ เมื่อสั่งการไปแล้ว เป็นผลให้

ทางราชการได้ตึกแถวสวยงามแข็งแรงตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดเป็นศรีสง่าแก่จังหวัด ผู้อยู่ก็ได้ที่อยู่ที่ดีแข็งแรงและราคายุติธรรม ผู้ก่อสร้างก็พอใจ ทุกฝ่ายได้รับความพอใจตามความประสงค์ กรณีพิพาทได้ยุติลงอย่างเรียบร้อย

ภายหลังคนจึงได้รู้ว่า "ป้าขอนแก่น" ซึ่งสร้างตึกให้ราชพัสดุเป็นมารดาคุณนิรามัยนี่เอง จากการสั่งการลงไป โดยถือเอาความยุติธรรมและประโยชของส่วนรวมเป็นหลัก ไม่เอนเอียงเข้าข้างผู้ใดของผมในครั้งนั้น เป็นเหตุให้ "ป้าขอนแก่น" ยอมรับนับถือผม โดยความเห็นแล้วผมสรุปได้ว่า คนเก่งอย่างคุณนิรามัยเป็นเพียงลูกช้าง จะเปรียบเทียบกับนางพญาคชสารยังไกลกันมาก

คุณสมบัติพิเศษของ "ป้าขอนแก่น" ประทับใจผมมีอยู่หลาย ๆ อย่างเช่น

ป้าเป็นผู้ที่ผ่านมรสุมชีวิตมาอย่างโชกโชนและเป็นผู้มีความเข้มแข็ง ไม่ยอมพ่ายแพ้ต่อวิถีชีวิต ตัวอย่างเช่นเมื่อสมัย ๔๐ ปีมาแล้ว เมืองขอนแก่นถูกอัคคีภัยเผาผลาญถึงล่มจมกันทั่วหน้า และสมัยนั้นยังไม่มีการประกันภัยที่แพร่หลายเช่นปัจจุบัน สินค้าในร้านและโกดังพินาศสูญเสียหมด ป้าใจสู้อะไรที่ยังแก้ไขได้

แม้ของเล็กน้อยป๋าก็ไม่ละทิ้ง เฮียใหญ่เล่าว่า สินค้าถูกไฟเผาผลาญหมดสิ้นเหลือเข็มจมน้ำเป็นสนิม ป๋าให้เอามาขัดเสียใหม่ชโลมน้ำมัน สมัยนั้นเข็มขายได้เพียงเล่มละสตางค์เดียว อันความละเอียดถี่ถ้วนมองเห็นของที่คนอื่นปล่อยปละละเลยทิ้งไปนั้น ป๋ากับมองเห็น และทำตัวอย่างมาแล้ว เมื่อมั่งมีเงินทองได้ช่วยตาแป๊ะแก่ให้มีกินมีใช้ โดยให้แกถอนตะปูไม้แบบแล้วคัดให้ตรงแยกตัวที่ใช้ได้ไว้ตัวหนึ่ง ตัวใหม่ใช้ไม่ได้ก็ใส่อีกตัวหนึ่งแป๊ะแกจะทำได้อันละเท่าใดไม่ว่ากันตามกำลังคนแก่ ป๋าให้ค่าจ้างเป็นรายวันพอเลี้ยงปากท้อง ผมเคยไปเห็นตะปูที่ยังใช้ได้มีถึง ๑๐ ถัง (๒๐๐ ลิตร) ส่วนที่ใช้ไม่ได้อีกพอ ๆ กัน ป๋าบอกผมถึงจำนวนเงินถ้าต้องซื้อ ตะปูใหม่สิบถัง ส่วนตะปูที่ใช้ไม่ได้ชั่งกิโลขาย ป๋าช่วยตาแป๊ะแก่ให้มีกินมีอยู่จากสิ่งที่คนอื่นมองไม่เห็น เมื่อป๋าจัดเรื่องตะปูอย่างนี้ก็เป็นที่แน่ได้ว่าบรรดาไม้ทุก ๆ ชิ้นย่อมได้รับการคัดเลือกส่วนที่ใช้ได้เก็บไว้เป็นระเบียบจะหยิบใช้ในงานใหม่ได้ทันที ทุ่มเวลา ทุ่มค่าใช้จ่ายไปเป็นจำนวนไม่ใช่น้อย ผู้ที่มีพิจารณารายละเอียด ลึกซึ้งย่อมมีความสามารถเข้าใจ กิจการและการเรียนรู้ได้ดีเยี่ยมยิ่งกว่าคนอื่น ๆ ฉะนั้น "ป๋าขอนแก่น" จึงรอบรู้การครองชีวิตและการพิจารณาเหนือคนธรรมดาทั่วไป

ในทางธรรม "บ้าขอนแก่น" ก็มีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง เคยมีครั้งหนึ่งบ้าเคยพาผมและครอบครัวไปหาพระที่ปฏิบัติธรรมที่จังหวัดเลย วัดนี้อยู่ในภูเขาลึกเข้าไป เพียงได้เห็นการปฏิสันฐานและ **อาจิรวัตร** ของหัวหน้าแม่ชีที่อยู่เชิงดอยก็ยังความเคารพศรัทธาให้เกิดขึ้นเหมือนพระภิกษุผู้ทรงธรรม วันนั้นได้พบท่านอาจารย์ใหญ่ผู้ชราภาพมาก ถ้าไม่ได้บารมีคุณบ้า ก็คงไม่ได้พบและกราบท่านอาจารย์มาทราบภายหลังว่าคุณบ้าได้ก่อสร้างกุฏิถวาย และคอยอุปการะวัดอยู่เสมอ จึงเห็นได้ว่าคุณบ้าเลือกพระขนาดนี้ในการที่จะทำบุญด้วย คุณบ้าเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ก็คงแนวเดียวกัน คือพระนักปฏิบัตินั้น ท่านรู้ธรรมด้วยจิตต์ของท่านไม่ใช่จากการท่องจำเหมือนการสวดมนต์ คุณธรรมทั้งหลายของคุณบ้าก็เกิดจากความรู้สึกจากภายในจิตต์ ฉะนั้นบุคคลผู้ดำรงธรรม ทำอะไรก็อยู่ในศีลในธรรมโดยเป็นไปเองอย่างนั้น เช่นการอบรมอุปการะเลี้ยงดูบุตรหลาน คุณบ้าเอาใจใส่อบรมดูแลอย่างดีเลิศจนลูกๆ ที่รับราชการก็เป็นผู้หลักผู้ใหญ่เจริญก้าวหน้าในราชการทุกคนที่ค้าขายก็เป็นผู้มีชื่อเสียงในขอนแก่นอย่างเฮียใหญ่หลานๆ

ก็สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาทุกคนช่วยประกอบกิจการเป็นล่ำเป็นสัน การดูแลลูกหลานนั้นได้แผ่บารมี ไปถึง ผศ. ดร. วรากร ไม้เรียง เมื่อครั้งมาเรียนวิศว ฯ อยู่ที่ขอนแก่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผศ. นพ. พิศาล ไม้เรียง เมื่อมาอยู่ขอนแก่นใหม่ ๆ เป็นแพทย์ฝึกหัดเกิดเจ็บป่วยหนักคุณป้าให้ส่งข้าวส่งน้ำเป็นประจำ นับเป็นพระคุณหาที่สุดมิได้ทุก ๆ คนประทับใจในความเมตตากรุณาของคุณป้าอยู่มิได้ลืมเลยและทุกคนก็เหมือนลูกหลานของคุณป้าคนหนึ่งตลอดไป

อันความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่นี้ นอกจากตาแป๊ะแก่ที่เล่าแล้ว คุณป้าเคยพาไปเยี่ยมเพื่อนคนหนึ่งเคยอยู่ร่วมกันตั้งแต่สมัยสาวรุ่น เพื่อนคนนี้เป็นผู้มีฐานะดี แต่บัดนี้ตกต่ำอาศัยอยู่กับญาติที่บ้านพักผู้ช่วยคลังจังหวัดหนองคาย เมื่อป้าทราบข่าวได้ให้คนขับรถไปเยี่ยม สนทนาเออออกันเป็นที่ชื่นใจ ก่อนลากลับได้มอบเงินให้ใช้สอยหลายร้อยอยู่

ในบรรดาทุเรียนทั้งหลาย "ทุเรียนนนท์" เป็นเลิศ ในบรรดาคุณป้าทั้งหลาย "ป้าขอนแก่น" เป็นเลิศ

ผมได้เคยบอกพวกลูก ๆ ของคุณป้าว่า "พวกเธอทั้งหลายนับว่าเป็นผู้มีบุญที่สุดที่ได้เกิดมาเป็นลูกของคุณป้า" ขอกุศลผล

บุญทั้งหลายที่คุณป้าได้ทำแล้ว ธรรมทั้งหลายที่คุณป้าได้เห็นแล้ว และกุศลผลบุญที่พวกลูกหลานญาติมิตรได้ทำบุญอุทิศให้ จงเป็น **พลวปัจจัย** ให้คุณป้าประสบแก่ความสุขความเจริญในสัมปรายภพเทอญ ฯ

วิเชียร ไม้เรียง

อดีตรองปลัดกระทรวงการคลัง

อาลัยรัก

แด่

คุณพี่กุ่ย เฮงพูลธนา

พอน้อง ๆ ได้ทราบข่าวมรณกรรมของคุณพี่ น้องรู้สึกโศกเศร้ามาก เพราะเมื่อคุณพี่ยังมีชีวิตอยู่นั้น คุณพี่เป็นที่พึ่งและที่ปรึกษา เสมือนบิดามารดาของเรา เพราะก่อนคุณพ่อคุณแม่สิ้นบุญไปนั้น ท่านได้ฝากฝังให้คุณพี่ดูแลเรา เมื่อคุณพี่สิ้นบุญไป เราก็รู้สึกเหมือนได้สูญเสียญาติสนิทไป

เมื่อยังมีชีวิต คุณพี่เป็นผู้โอบอ้อมอารี ใจบุญสุนทาน และเป็นที่ปรึกษาที่ดีแก่น้อง ๆ เราไม่เคยลืมพระคุณอันนี้เลย และเรายังไม่ได้ทดแทนพระคุณเลย ถ้าชาติหน้ามีขอให้เราได้เกิดมาเป็นพี่น้องกันจริง ๆ

ท้ายนี้น้องขอให้กุศลผลบุญที่คุณพี่ได้ประกอบมาจงส่งผลให้ดวงวิญญาณของคุณพี่ จงประสบความสุขสงบในสัมปรายภพจงทุกประการเทอญ

อาลัยยิ่ง

จากน้อง ๆ

พิรุณ โทรักษา

ไพเราะ โทรักษา

เพาะร่วน โทรักษา

พ.อ. (พิเศษ) เริ่มพงษ์ โทรักษา

อาลัยรักคุณน้ำกุ่ย

การจากไปโดยไม่มีวันกลับของ คุณน้ำกุ่ย เฮงพูลธนา ซึ่งเป็นที่รัก-เคารพอย่างยิ่ง ในฐานะญาติผู้ใหญ่ผู้หนึ่งของครอบครัวข้าพเจ้า ยังความรู้สึกเศร้าสลด และเสียใจเป็นอย่างมากมาสู่ครอบครัวของเรา คุณแม่ข้าพเจ้ารักน้ำกุ่ยมาก ตั้งแต่นี้ต่อไปท่านจะว้าเหว่ ขาดที่ปรึกษาในความทุกข์-สุขของชีวิต คุณน้ำกุ่ยเป็นที่พึ่งทางใจของข้าพเจ้าและน้อง ๆ ทุกคน คุณน้ำกุ่ยเป็นที่รักนับถือของบุคคลอื่นทั่วไป เป็นผู้ยึดมั่นในคุณธรรมความดี ความขยันหมั่นเพียร มีความเมตตากรุณา เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตครอบครัวอย่างดีเยี่ยม เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ของลูกหลาน

ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐาน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของน้ำกุ่ย เฮงพูลธนา จงประสบแต่ความสงบสุขในสัมปรายภพด้วยเทอญ

บุหลัน พันธุ์ทอง

อาจารย์บุหลัน พันธุ์ทอง ข้าราชการบำนาญ

๑๕ ก.ค. ๓๑

คำไว้อาลัยพี่กุ่ย เฮงพูลธนา

ในตอนเย็นของวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๑ ดิฉันและอาจารย์ได้เดินออกกำลังกายเช่นปกติทุกวัน เมื่อเดินถึงสี่แยกถนนหน้าเมืองตัดกับถนนอำมาตย์ มองไปที่บ้านพี่กุ่ยเห็นหีบศพและพวงหรีดแขวนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงได้แวะไปถามและได้ทราบว่าพี่กุ่ยได้จากเราไปเสียแล้ว ความรู้สึกในตอนนั้น ก็คือใจหาย และอาลัย เพราะไม่คิดว่าพี่กุ่ยจะจากไปเร็วเช่นนี้

ดิฉันและอาจารย์มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับครอบครัวพี่กุ่ยมาก ไปมาหาสู่กันอยู่เสมอมีความเห็นว่าพี่กุ่ยเป็นผู้ใหญ่ที่น่าเคารพนับถือมาก กล่าวคือ เป็นคนที่ขยันในการทำการงาน ประหยัด เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี ใจบุญ มีเมตตากับบุตรหลาน ญาติมิตร และบุคคลทั่วไป ใครที่มีโอกาสสนทนากับพี่กุ่ยแล้ว ก็อยากจะสนทนาอีก เพราะทำให้สบายใจและเห็นแบบอย่างที่ดี เพื่อนำไปปฏิบัติ

แม้จะทราบแก่ใจอยู่เสมอว่า อันความตายนั้นเป็นของธรรมดา ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ แต่การจากไปของพี่กุ่ยในครั้งนี้ก็ทำให้ดิฉันและอาจารย์มีความอาลัยเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยอำนาจแห่งบุญกุศลกับคุณความดี ที่พี่กุ่ยได้ทำมาตลอดชีวิต และผลบุญกุศลที่บุตรหลาน ญาติมิตร ร่วมกันทำในครั้งนี้ จงเป็นผลนำดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของพี่กุ่ยไปสู่สุคติในสัมปรายภพ

เพียรผจง ซื่อตรง

๑๗ ก.ค. ๓๑

อาลัย....คุณป้ากุ่ยที่เคารพ

ผมได้มีโอกาสรู้จักคุณป้ากุ่ย เมื่อมาเป็นแพทย์ฝึกหัดที่โรงพยาบาลขอนแก่นสิบกว่าปีที่แล้ว เนื่องจากไม่มีญาติพี่น้องที่ขอนแก่นเลย คุณพ่อได้มาฝากฝังผมกับคุณป้ากุ่ยซึ่งนับเสมือนญาติของคุณพ่อขณะที่เป็นแพทย์ฝึกหัดอยู่นั้น ผมป่วยและคุณป้ากุ่ยก็ได้คอยดูแลเป็นอย่างดีด้วยความเป็นห่วง

ผมไม่ได้ติดต่อกับคุณป้ากุ่ยอีกประมาณ ๓ ปี เนื่องจากต้องศึกษาต่อที่กรุงเทพ ฯ หลังจากนั้น ได้กลับมารับราชการเป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้ไปมาหาสู่กันประจำ

๔ ปีที่แล้ว ผมและภรรยา ได้รับทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยยังมิได้นำลูก ๆ ไปด้วย คุณป้ากุ่ยก็คอยเป็นห่วงเป็นใยดูแลลูก ๆ ให้อย่างใกล้ชิด ทำให้ความห่วงกังวลเกี่ยวกับลูก ๆ ค่อยบรรเทาลงได้บ้าง นับเป็นพระคุณอย่างสูงสำหรับครอบครัวของผม

ประมาณเดือนสิงหาคม คุณป้ากุ่ยมาเยี่ยมที่บ้านแต่ครั้งนี้ไม่เหมือนทุก ๆ ครั้ง คุณป้าบอกว่า เจ็บชายโครงขวามาก

และสิ่งที่หวั่นเกรงอยู่ในใจ แต่ไม่อยากให้เกิดก็เป็นจริง ผมตรวจได้ว่าตับของคุณป้าโตมากและแข็ง อาการปวดท้องร้าวไปหลังและไหล่ก็เข้ากับอาการของมะเร็งตับ ผลการตรวจอื่น ๆ ก็ยืนยันว่า เป็นมะเร็งตับจริงและอยู่ในระยะที่แพร่กระจายแล้ว ซึ่งมิอาจรักษาด้วยการผ่าตัด หรือเยียวยาให้หายได้

ในฐานะที่ผมเป็นแพทย์ และเป็นผู้ที่เคารพนับถือคุณป้ากุ่ยเสมือนญาติ ผมจึงได้ตั้งใจแน่วแน่ว่าจะพยายามดูแลรักษาและให้กำลังใจ คุณป้าให้ดีที่สุด และทรมานน้อยที่สุด จนถึงวาระสุดท้าย ซึ่งผมก็ได้กระทำดังที่ตั้งใจไว้นั้น จนถึงลมหายใจสุดท้ายของคุณป้า ซึ่งสิ่งที่ได้กระทำอย่างน้อยก็ตอบแทนพระคุณของคุณป้าที่มีต่อผมและครอบครัวได้บ้าง

ผมขออธิษฐานให้ อานิสงส์จากคุณความดี ความเมตตาปราณีของคุณป้ากุ่ยที่ได้สะสมมานี้ จงดลบันดาลให้คุณป้าประสบความสุขสงบในสัมปรายภพ

นพ. พิศาล ไม้เรียง

"ฟังยายเล่าเรื่องแม่ในวัยเด็ก"

ยายเล่าว่า แม่รักการค้าขาย และมีสัจจวาจาเป็นที่เชื่อถือมาแต่เด็ก เมื่ออายุ ๘–๙ ขวบ แม่ขี่จักรยานไปดักรอเรือพ่อค้าซึ่งนำสินค้าจากด้านเหนือมาตามลำน้ำโขง มียาเส้น สีเสียด โอ่งไห และสินค้าอื่น ๆ จะไปขายที่ตลาด แม่พูดให้พ่อค้าเชื่อถือ แม่เอารถจักรยานขึ้นเรือ นำเรือสินค้าทั้งขบวนมาจอดขายที่ท่าเรือหน้าบ้าน เป็นที่ประหลาดใจแก่ผู้คน ที่เด็กหญิงอายุ ๘ -๙ ขวบ สามารถจัดตลาดนัดทางเรือได้สำเร็จ

แม่เป็นนักสู้มาแต่เด็ก เมื่ออายุ ๘–๙ ขวบ แม่ขายของในตลาดทะเลาะกับเด็กญวน ซึ่งตัวโตกว่า แม่สู้ยิบตา เด็กญวนจึงใช้ปิ่นปักผมแทงถึงเลือดออก มีผู้ใหญ่ห้ามปรามจึงเลิกรากันไป แม่ไม่ยอมแพ้และเตรียมแก้ลำ โดยห่อพริกป่นซ่อนไว้ชายพกผ้าถุงเป็นประจำ ต่อมามีเรื่องทะเลาะกันอีก เด็กญวนคนนั้นเห็นว่าเคยได้เปรียบก็ชักปิ่นจะแทงอีก แม่จึงดึงห่อพริกป่นสาดใส่หน้าเด็กญวนพริกเข้าตาเข้าจมูกยอมแพ้ร้องเป็นภาษาญวนว่า "เจ๊ดโหย่ย" แปลว่าตายแล้ว

แม่มีความรอบคอบพินิจพิจารณามาแต่เด็ก ยายมักจะใช้แม่ให้ไปตามพี่ชาย (เจ็ง) ซึ่งชอบเล่นการพนันตามบ่อนวิ่ง คือสับเปลี่ยนบ่อนเล่นไปเรื่อย ๆ แต่แม่เป็นเด็กเล็ก ๆ สามารถติดตามค้นหา และตามตัวพี่กลับบ้านได้ทุกครั้ง เพราะแม่ใช้ความละเอียดรอบคอบพินิจพิจารณาดูสิ่งผิดปกติ เช่นรองเท้า รถที่จอด มากผิดปกติ ตลอดจนสิ่งสังเกตอื่น ๆ

เรื่องที่ยายเล่าน้อยคนจะรู้ แต่สิ่งเหล่านี้ก็เป็นคุณสมบัติติดตัวแม่มาโดยตลอด แม่สอนให้ลูกรักการค้าขาย มีสัจจวาจา อ่อนน้อมถ่อมตน แต่ต้องสู้กับอุปสรรค ความยากลำบาก ความอยุติธรรม ด้วยความอดทนและมั่นคง แม่สอนให้มีความละเอียดรอบคอบพินิจพิจารณาในการประกอบกิจการทุกอย่าง ลูกหลานผู้ใดจะได้รับถ่ายทอดไปได้มากน้อยหรือเป็นผล เป็นประโยชน์เพียงใดนั้น ไม่อาจบอกได้ แต่สิ่งที่แม่ได้กระทำมาตลอดชีวิตย่อมเป็นที่ประจักษ์ทั่วกันว่า แม่เป็นหญิงนักสู้ ผู้รักการค้าขาย มีสัจจวาจา อ่อนน้อมถ่อมตน ละเอียดรอบคอบ นอกเหนือจากคุณสมบัติของคนค้าขายทั่วไปที่ต้องขยันและประหยัด

ดวงวิญญาณของแม่แม้จะสิงสถิตย์อยู่สวรรค์ชั้นใด หากจะหยั่งรู้ด้วยญาณวิถีใดโปรดจงรับรู้ด้วยว่าลูกทุกคนจะยึดมั่นใน

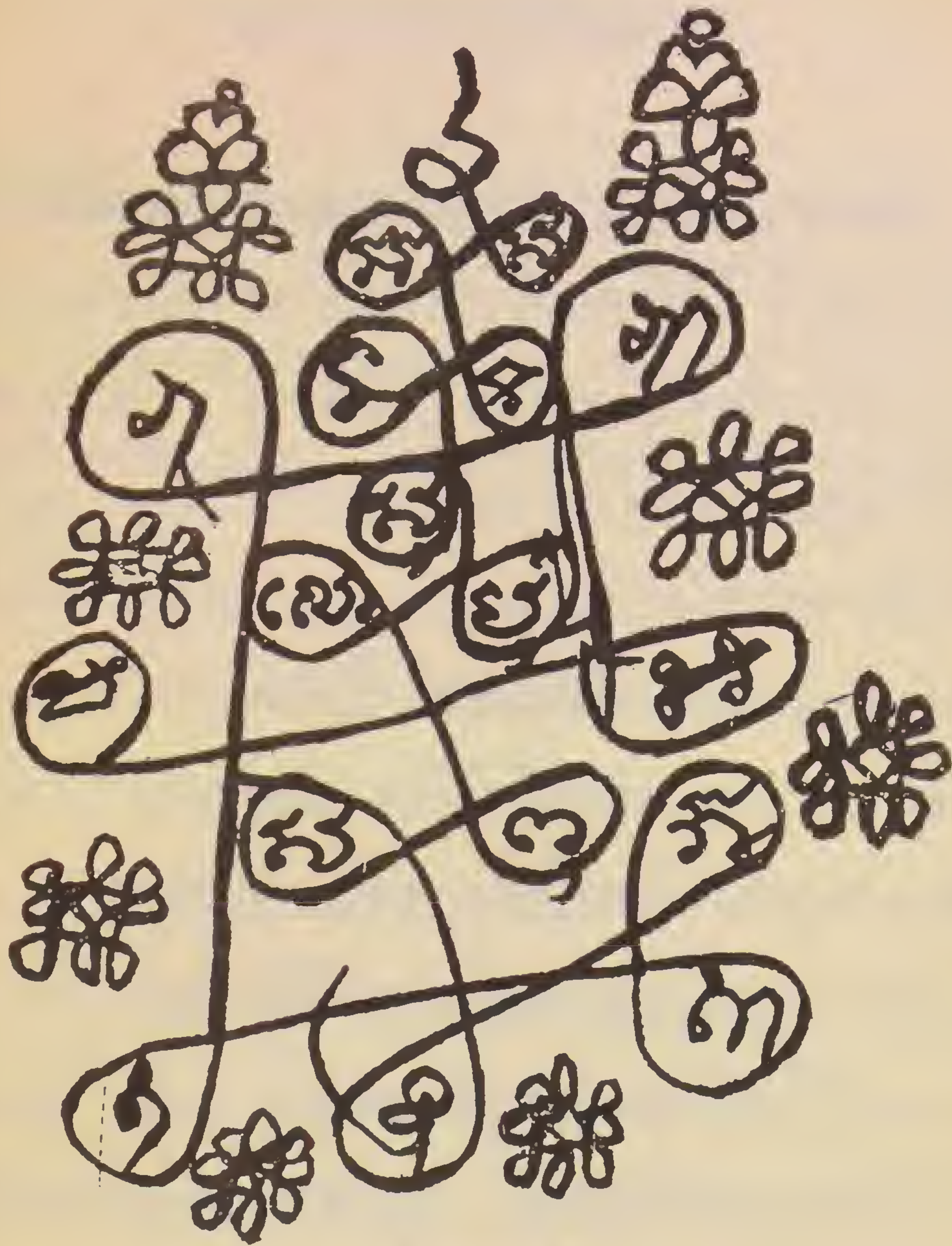
คำสั่งสอนของแม่เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของวงศ์สกุลอันสืบเชื้อสายจากแม่ ขอผลานิสงส์ที่แม่ได้กระทำมาตลอดชีวิตและที่พ่อ ลูก หลาน ตลอดจนญาติมิตรได้บำเพ็ญอุทิศให้แม่ในครั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยน้อมนำให้ดวงวิญญาณของแม่ไปสู่สุคติยังสัมปรายภพเทอญ

ลูกทุกคน

๑๑ ◎ หนามขวากก็บากบั่น จิตนั้นสิมั่นคง
ลำบากและยากลง อุปสรรคมิพักคลาย
◎ ล้มลุก ฤ ลุกล้ม บ่ ระทมตะเกียกกาย
ขุนเขาจะเรียงราย ฤ จะกั้นสิดั้นไป
◎ ปัญหาจะรุมเร้า ฤติเข้าสะสางไข
เชิงเชาว์ก็ว่องไว ชนะในวณิชการ
◎ อาทรและโอบเอื้อ นระเชื้อและวงศ์วาร
ส่ำสัตว์มิให้ราญ มนะตรองตริไม่วาย
◎ รักลูก ฤ สุดเปรียบ ผิจะเทียบนภาได้
ฟูมฟักและป้องภัย วัยเยาว์สิเท่าวัน
◎ มีทุกข์ระทดท้อ จะระย่อกระตุ้นขวัญ
ให้สู้มุบากบั่น จิตมั่นประสานกาย
๑๔ ◎ บัดนี้สิขาดหทัยเศร้า มระร้าวฤทัยหาย
มาจากสิแทบจิตจะวาย อุระข้อนระทมใน
◎ ตราบนี้โพยมสิบ่พยับ สุขกลับสลดไป
สิ้นแล้วละแต่จริยะไว้ ประจุใจประจำมาลย์

หลาน ๆ

มหายันต์แห่งยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก
ต้นฉบับเดิม
พระคาถาชินบัญชร

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

และพระคาถาพิเศษบางบท

รวบรวมโดย ศรีรัตนศาสน์

คำนำ

บทสวดมนต์และมหายันต์ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก ต้นฉบับเดิมนี้ ได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นธรรมบรรณาการ เผยแพร่พระพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ สรรเสริญพระพุทธคุณ และสาธยายหัวใจพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระอภิธรรมปิฎก (๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หัวใจพระเจ้า ๕๐๐ ชาติ พระเจ้า ๑๐ ชาติ หัวใจอิติปิโส ตลอดจนหัวใจอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก ล้วนเป็นการเพิ่มบารมีบุญกุศล เพื่อสาธุชนชาวพุทธผู้ใฝ่ธรรมทั้งหลายได้เจริญภาวนา มอบกายถวายชีวิตไว้กับองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า อัญเชิญพระบารมีของพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้ามาสิงสถิตในเบญจขันธ์เป็นเกราะเพชรคุ้มกันรักษาชีวิตให้ปราศจากเวรภัย เป็นการเจริญพุทธานุสติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เจริญสมถภาวนาอันเป็นบ่อเกิดแห่งรูปฌาน อรูปฌาน อภิญญา และเกิดไตรลักษณาญาณอันเป็นทางนิพพาน หลุดพ้นกิเลสทั้งปวง ๆ สมัยโบราณท่านถือว่าเป็นการสร้างบุญบารมีสำคัญมาก พวกเราควรรักษาไว้ให้ลูกหลานสืบไป

พระราชนิพนธ์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖

"พุทธศาสนาเป็นของไทย เรามาชวนกันนับถือพระพุทธศาสนาเถิด.... ผู้ที่แปลงศาสนา คนดูถูกยิ่งกว่าผู้ที่แปลงชาติ"

"อันผู้ใดใฝ่ธรรมเป็นเนืองนิจ
และรู้จักข่มจิตไม่ย่อหย่อน
ปฏิบัติพร้อมพรั่งดั่งครูสอน
คงไม่ต้องอนาทรและร้อนใจ
ปราชญ์สรรเสริญว่าธรรมนั้นล้ำเลิศ
สุดประเสริฐกว่าทรัพย์ทั้งน้อยใหญ่
ธรรมคุ้มผู้ประพฤติธรรมไซร้
คงต้องได้ผลงามตามตำรา"

พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ที่ได้อัญเชิญมานี้ เพื่อแสดงถึงความสำคัญของธรรมะซึ่งมีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพย์ทั้งมวล ถ้าผู้ใดนำไปปฏิบัติ และได้ประพฤติตามคำสอนของครูด้วย ก็ย่อมจะประสบแต่ความสุขความเจริญโดยส่วนเดียว

หนังสือเล่มน้อยนี้ แม้จะมีราคาไม่มาก แต่มีคุณค่ามหาศาล เพราะบรรจุธรรมอันล้ำค่าขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นบรมครูของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ขอให้ผู้ที่เป็นเจ้าของได้โปรดอ่านด้วยความพินิจพิจารณา แล้วน้อมนำไปปฏิบัติตามกำลังสติปัญญา เพื่อได้รับผล คือ **ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ** ตามควรแก่ฐานะ

ขอกุศลผลบุญอันเกิดจากธรรมทานที่ท่านจัดพิมพ์หนังสือนี้ จงดลบันดาลให้ท่านเจริญในธรรมยิ่ง ๆ ขึ้นไป และขอความสุขสวัสดีจงมีแด่ผู้ปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่ธรรมทุกท่านเทอญ.

"เมื่อท่านเจริญภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกแล้ว หากเจริญวิปัสสนาสมาธิต่อ ท่านว่าได้อานิสงส์มาก"

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ต้นฉบับเดิม

เปิดกรุได้ที่เมืองสวรรคโลก มีคำกล่าวในหนังสือนำว่า ผู้ใดมีไว้ประจำบ้านเรือนมีอานิสงส์ยิ่งกว่าได้สร้างพระเจดีย์ทองคำสูงเทียมเทวโลกและป้องกันภยันตรายต่าง ๆ ทำมาหากินเจริญ ฯ

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ผู้ใดได้สร้างยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้เป็นธรรมทาน และไว้สวดมนต์สักการะบูชา ผลานิสงส์สุดที่จะพรรณนาให้ทั่วถึงได้ เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่ จะมีความสุขศิริสวัสดิ์เจริญต่อไปทั้งปัจจุบันกาลและอนาคตภายหน้าภาคหน้าตลอดบุตรหลานสืบไป ด้วยอำนาจของความเคารพในพระคาถานี้

ประวัติกล่าวไว้ต้นฉบับเดิมว่า

หนังสือยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้มีคำกล่าวไว้ในหนังสือนำว่าเป็นพุทธ-มนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าผู้ใดได้สวดมนต์ภาวนาทุกเช้าค่ำแล้ว เป็นการบูชารำลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้นั้นจะไม่ไปตกอบายภูมิ แม้ได้บูชาไว้กับบ้านเรือนก็ป้องกันอันตรายต่าง ๆ จะภาวนาพระคาถาอื่น ๆ สัก ๑๐๐ ปี อานิสงส์ก็ไม่สูงเท่าภาวนาพระคาถานี้ครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่า อินทร์ พรหม ยมยักษ์ ที่มีอิทธิฤทธิ์ จะเนรมิตแผ่นอิฐเป็นทองคำก่อเป็นพระเจดีย์ ตั้งแต่มนุษย์โลกสูงขึ้นไปจนถึงพรหมโลก อานิสงส์ก็ยังไม่เท่าภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ และมีคำอธิบายคุณความดีไว้ในต้นฉบับเดิมนั้นอีกนานัปการ ฯ

ต้นฉบับเดิมเปิดกรุได้ที่เมือง

สวรรคโลก จารเป็นอักษรขอมจารึกไว้ในใบลาน โบราณาจารย์จึงได้แปลเป็นอักษรไทย หลวงธรรมาธิกรณ์ (พระภิกษุแสง) ได้มาแต่พระแท่นศิลาอาสน์มณฑลพิษณุโลก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ ถ้าผู้ใดบริจาคทรัพย์ สร้างถวายพระภิกษุสงฆ์สามเณร ญาติ–มิตรสหาย หรือสวดจนครบ ๗ วันครบอายุปัจจุบันของตน จะบังเกิดโชคลาภทำมาค้าขายเจริญรุ่งเรืองจะพ้นเคราะห์ ปราศจากทุกข์โศกโรคภัยและภัยพิบัติทั้งปวง ฯ

ผู้ใดตั้งจิตเจริญภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกวันละสามจบ จะไม่มีบาปกรรมทำสิ่งใดจะได้สมความปรารถนาสวดวันละเจ็ดจบกระดูกลอยน้ำได้

(ของเก่า)

พิธีไหว้พระและสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ก่อนเข้าห้องบูชาพระควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดและนุ่งหุ่มให้เรียบร้อย เข้านั่งที่ด้วยความสำรวมกายใจ ตั้งจิตให้แน่วแน่เพ่งตรงยังพระพุทธรูประลึกถึงพระรัตนตรัย ค่อยกราบ ๓ หน แล้วสงบจิตระลึกถึงคุณบิดามารดา ซึ่งเป็นพระอรหันต์ของบุตรจากนั้นจึงจุดเทียนบูชา ให้จุดเล่มด้านขวาของพระพุทธรูปก่อนแล้วจุดเล่มด้านซ้าย ต่อไปจุดธูป ๓ ดอก เมื่อจุดเทียนธูปที่เครื่องสักการบูชาเสร็จแล้วเอาจิต (นึกเห็น) พระพุทธองค์มาเป็นประธาน พึงนั่งคุกเข่าประนมมือตั้งใจบูชาพระรัตนตรัย นมัสการพระรัตนตรัย นมัสการพระพุทธเจ้า และนมัสการพระพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ แล้วจึงเจริญภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก จะเพิ่มความขลังและศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น จะเกิดพลังจิตและมีความมั่นคงในชีวิต พึงทราบด้วยว่า การเจริญภาวนาทุกครั้งจะมีเทพยดาอารักษ์ทั้งหลายร่วมอนุโมทนาสาธุการ ขออย่าได้ทำเล่น จะเกิดโทษแก่ตนเอง

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
อิเมหิ สักกาเรหิ ตัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ
โย โส สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม
อิเมหิ สักกาเรหิ ตัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ
โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
อิเมหิ สักกาเรหิ ตัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธังภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ ๑ หน)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ ๑ หน)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกาสังโฆ สังฆังนะ-มามิ (กราบ ๑ หน)

คำนมัสการพระพุทธเจ้า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

คำนมัสการพระพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ ฯ (๕๖)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูฮีติ ฯ (๓๘)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลี กะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ (๑๔)

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ฉบับเดิม

๑. อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วะตะ โส ภะคะวา.

อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ.

อะระหันตัง สิระสา นะมามิ.

สัมมาสัมพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ.

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณัง คัจฉามิ.

วิชชาจะระณะสัมปันนัง สิระสา นะมามิ.

สุคะตัง สะระณัง คัจฉามิ.

สุคะตัง สิระสา นะมามิ.

โลกะวิทัง สะระณัง คัจฉามิ.

โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ.

๒. อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา ปุริสะทัมมะสาระถิ วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วะตะ โส ภะคะวา.

อิติปิ โส ภะคะวา พุทโธ วะตะ โส ภะคะวา.

อะนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ.

อะนุตตะรัง สิระสา นะมามิ.

ปุริสะทัมมะสาระถิ สะระณัง คัจฉามิ.

ปุริสะทัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ.

สัตถา เทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ.

สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ.

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

พุทธัง สิระสา นะมามิ. อิติปิ โส ภะคะวา ฯ

๓. อิติปิ โส ภะคะวา รูปะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมิ จะ สัมปันโน.

๔. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อาโป ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เตโช ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วาโย ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา จักกะวาฬะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน ฯ

๕. อิติปิ โส ภะคะวา จาตุมะหาราชิกา ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตาวะติงสา ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ยามา ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตุสิตา ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระตี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะรูปาวะจะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา โลกุตตะระ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๖. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะมะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตถะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๗. อิติปิ โส ภะคะวา อากาสานัญจา ยะตะนะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญานัญจา ยะตะนะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญา ยะตะนะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา เนวะสัญญานา สัญญายะตะนะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัม-ปันโน.

๘. อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติ มัคคะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิมัคคะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิมัคคะ ธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะมัคคะธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติผะละธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา สะกิทาคามิผะละธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิผะละธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะผะละธาตุ สะมาธิญาณะสัมปันโน.

๘. กุสะลาธัมมา อิติปิ โส ภะคะวา อะอา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ชัมภูทีปัญจะ อิสสะโร กุสะลาธัมมา นะโมพุทธายะ นะโมธัมมายะ นะโมสังฆายะ ปัญจะพุทธา นะมามิหัง อาปามะจุปะ ทีมะสังอังขุ สังวิธาปุกะยะปะ อุปะสะชะสะเห ปาสายะโส ฯ

โสโสสะสะ อะอะอะอะนิ เตชะสุ เนมะภูจะนาวิเว อะสังวิสุโลปุสะพุภะ อิส์วาสุ, สุส์วาอิ, กุสะลาธัมมา จิตติ วิอัตถิ.

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง อะอา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ สาโพธิปัญจะ อิสสะโร ธัมมา.

กุสะลาธัมมา นันทะวิวังโก อิติ สัมมาสัมพุทโธ สุคะลาโน ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

๑๐. จาตุมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลาธัมมา อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน อุอุ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลาธัมมา นันทะปัญจะสุคะโต โลกะวิทู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ยามา อิสสะโร กุสะลาธัมมา พรหมา สัททะ ปัญจะสัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตุสิตา อิสสะโร กุสะลาธัมมา ปุยะ ปะกะ ปุริสะทัมมะสาระถิ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

นิมมานะระตี อิสสะโร กุสะลาธัมมา เหตุโปวะ สัตถา เทวะมะนุสสานัง ตะถา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี อิสสะโร กุสะลาธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ.

พรหมา อิสสะโร กุสะลาธัมมา นัตถิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๑. นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ พุทธิลาโภกะลา กะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ.

นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ วัตติ วัตติ มะยะสุ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ.

อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พรหมสาวัง มะหาพรหมสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสีสาวัง มะหาอิสีสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสะสาวัง มะหาสัปปุริสะสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะ

สาวัง สัพพะสิทธิวิชชาธาระณังสาวัง สัพพะโลกาอิริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ.

สาวัง คุณัง วะชะ พะลัง เตชัง วิริยัง สิทธิ กัมมัง นิพพานัง โมกขัง คุยหะกัง ทานัง สีลัง ปัญญา นิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริ รูปัง จะตุวีสะติเทสะนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๑๒. นะโมพุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิ โส ภะคะวา.

นะโมธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะ

ขันโธ นะโม สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม.

นะโมสังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิบันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง.

นะโมพุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะตัสสะ หาโยโมนะ อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุอะมะอะ วันทา นะโมพุทธายะ นะอะกะติ นิสะระณะ อาระปะขุทธัง มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตาฯ

วิปัสสิต

สัพพะทุกขา สัพพะภะยา สัพพะโรคา วินาศสันตุ

กรวดน้ำ

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ ด้วยเดชะผลบุญแห่งข้าพเจ้าได้สร้าง และสวดยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ ขอให้ค้ำชูอุดหนุนคุณบิดามารดา พระมหากษัตริย์ ผู้มีพระคุณ ญาติกา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์เจ้ากรรมนายเวร และมิตรรักสนิทเพื่อนสาราสัตว์น้อยใหญ่ พระภูมิเจ้าที่เจ้ากรุงพาลี แม่พระธรณี แม่พระคงคาแม่พระโพสพ พญายมราช นายนิริยบาล ท้าวจตุโลกะบาลทั้งสี่ ศิริพุทธอำมาตย์ ชั้นจาตุมะหาราชิกาเบื้องบนสูงสุดจนถึงภวัคคะพรหม และเบื้องล่างต่ำสุด ตั้งแต่โลกันตะมหานรก และอเวจีขึ้นมา จนถึงโลกมนุษย์ สุดรอบขอบจักรวาล อนันตจักรวาล คุณพระศรี

รัตนตรัย และเทพยดาทั้งหลาย ตลอด
ทั้งอินทร์พรหม ยมยักษ์ คนธรรพ์
นาคา พระเพลิง พระพาย พระพิรุณ
ท่านทั้งหลายที่ต้องทุกข์ขอให้พ้นจาก
ทุกข์ ท่านทั้งหลายที่ได้สุข ขอให้ได้
สุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป ด้วยเดชะผลบุญแห่ง
ข้าพเจ้าอุทิศให้ไปนี้ จงเป็นอุปนิสัย
ปัจจัยให้ถึงพระนิพพานในปัจจุบัน และ
อนาคตกาลเบื้องหน้าโน้นเทอญ ฯ

พุทธังอนันตัง ธัมมังจักรวาลัง
สังฆังนิพพานัง ปัจจโยโหนตุ

โบราณว่าผู้ใดสร้างบุญกุศลและได้สวดภาวนา
ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกเป็นประจำ เมื่อสิ้น
อายุขัย (ถึงแก่กรรม) จงเขียน "จิ เจ รุ นิ"
ใส่ปากให้ไปสู่สุคติในสัมปรายภพสวรรค์ด้วย

อานิสงส์การสวดและภาวนา ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก เป็นพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ไว้สำหรับสวดและภาวนาทุกเช้าค่ำ เพื่อความสวัสดี เป็นศิริมงคลแก่ผู้สาธยาย อันเป็นบ่อเกิด มหาเดชัง มีเดชมาก มหานุภาวัง มีอานุภาพมาก และมีลาภยศ สุขสรรเสริญ ปราศจากทุกข์โศกโรคภัย อุปัทอันตราย และความพินาศทั้งปวง ตลอดทั้งหมู่มารร้าย และศัตรู คู่อาฆาตไม่อาจแผ้วพาลได้

อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง เป็นต้น ถ้าสาธยาย หรือภาวนาแล้วจะนำมาซึ่งลาภยศ สุขสรรเสริญและ ปราศจากอันตรายทั้งปวง ตลอดทั้งเป็นการระลึกถึงคุณ พระพุทธเจ้า เป็นการเจริญพระพุทธานุสติวิปัสสนา กัมมัฏฐาน เป็นแดนเกิดของสมาธิอีกด้วย

อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ เป็นต้น เมื่อ สาธยาย หรือภาวนาแล้ว เป็นการมอบกายถวายชีวิต ไว้กับองค์พระพุทธเจ้า หรือเอาองค์พระพุทธเจ้าเป็น ตาข่ายเพชรคอยปกป้องคุ้มครองรักษาชีวิตให้ปราศจาก เวรภัย

อิติปิโส ภะคะวา รูปะขันโธ เป็นต้น เมื่อสาธยาย หรือภาวนาแล้ว ขออาราธนาบารมีธรรมของพระพุทธองค์

สิงสถิตในเบญจขันธ์ของเรา เพื่อให้เกิดพระไตรลักษณาญาน อันเป็นทางของพระนิพพานสืบต่อไป

อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวีธาตุสะมาธิญาณะสัมปันโน เป็นต้น เมื่อสาธยายหรือภาวนา ขออำนาจสมาธิญาณของพระพุทธองค์เป็นไปในธาตุ ในจักรวาลในเทวโลก หรือในกามาวจรภูมิ รูปาวจรภูมิ อรูปาวจรภูมิ และในโลกุตรภูมิ ขอจงมาบังเกิดในขันธ์สันดานของข้าพเจ้า หรือเรียกว่าเป็นการเจริญสมถภาวนา อันเป็นบ่อเกิดแห่งรูปฌาน อรูปฌาน อภิญญา เป็นการเจริญวิปัสสนา อันเป็นบ่อเกิดแห่งมรรคผลนิพพาน เป็นการหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง ฯ

กุสลาธัมมา อิติปิโส ภะคะวา เป็นต้น เป็นการสาธยาย หัวใจพระวินัยปิฎก หัวใจพระสุตตันตปิฎก หัวใจพระอภิธรรมปิฎก และเป็นหัวใจพระเจ้า ๕๐๐ ชาติ พระเจ้า ๑๐ ชาติ และหัวใจ อิติปิโส ตลอดทั้งหัวใจอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เมื่อภาวนาแล้วจะนำลาภ ยศฐาบรรดาศักดิ์ ทั้ง อายุ วรรณะ สุขะ พละ และจะป้องกันสรรพภัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสวัสดิ์มงคลแก่ตนและบุตรหลานสืบไป

อินทะสาวัง มหาอินทะสาวัง เป็นต้น เมื่อสาธยายหรือภาวนาแล้ว มีทั้งอำนาจ ตบะ เดชะ ความสุขความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ

พระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลายต่างก็กล่าวเน้นว่า พระพุทธศาสนาเป็นของจริงของแท้ที่เรายึดมั่นเป็นหลักชัยแห่งชีวิตได้ ยิ่งมีการปฏิบัติธรรมทั้งทาน ศีล ภาวนาสม่ำเสมอความสุขความเจริญเกิดขึ้นแก่ตนแน่อย่าสงสัย การรวยทรัพย์สินเงินทองไม่ได้ก่ออานิสงส์ ไม่เท่ากับรวยบุญรวยกุศล ซึ่งจะบังเกิดความสุขความเจริญในปัจจุบัน และตามติดวิญญาณไปทุกภพทุกชาติด้วย

ฉะนั้นชาวพุทธทั้งหลาย จงเจริญภาวนา ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกทุกเช้าค่ำเถิด จะบังเกิดความสวัสดิ์มงคลแก่ตนและครอบครัว ให้มีความร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า

อันทานศีลภาวนาอย่าเลยละ
อุตสาหะสืบสร้างทางสวรรค์
นิสัยส่งคงนิพพานไม่นานครัน
เกษมสันต์แสนสุขสิ้นทุกข์ภัย

พระคาถาชินบัญชร

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

เพื่อให้เกิดอานุภาพยิ่งขึ้น ก่อนเจริญภาวนาชินบัญชรให้ตั้งนะโม ๓ จบ แล้วระลึกถึงและบูชาเจ้าประคุณสมเด็จด้วยคำว่า

ปุตตะกาโมละเภปุตตัง ธะนะกาโมละเภธะนัง
อัตถิกาเยกายะญายะ เทวานังปิยะตังสุตตะวา
อิติปิโสภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณ
มรณังสุขัง อะระหังสุคะโต นะโมพุทธายะ

๑

ชะยาสะนาคะตา พุทธา เชตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา.

๒

ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

๓

สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

๔

หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก.

๕

ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก.

๖

[๑]เกสันเต ปิฏฐิภาคัสมิง สุริโย วะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

๗

กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเนนิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

๘

ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลี นันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ.

๙

[๒]เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเต เชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

๑๐

ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง.

---

๑ บางตำหรับใช้ เกเสนเต, เกสะโต, ก็มี

๒ ฉบับสิงหลไม่มีวรรคนี้

๑๑

ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

๑๒

ชินนานา วะระสังยุตตา สัตตะปาการะลังกะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา.

๑๓

อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.

๑๔

ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะฮี* ตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

๑๕

อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ.

---

* มะหี่ตะเล บาลีออกเสียงเป็น มะฮีตะเล

คำแปล
พระคาถาชินบัญชร

๑. พระพุทธเจ้าและพระนราสภาทั้งหลายผู้ประทับนั่งแล้วบนชัยบัลลังก์ ทรงพิชิตพระยามาราธิราชผู้พรั่งพร้อมด้วยเสนาราชพาหนะแล้ว เสวยอมตรส คือ อริยะสัจธรรมทั้งสี่ประการ เป็นผู้นำสรรพสัตว์ให้ข้ามพ้นจากกิเลสและกองทุกข์

๒. มี ๒๘ พระองค์ คือ พระผู้ทรงพระนามว่าตัณหังกรเป็นอาทิพระพุทธเจ้าผู้จอมมุนีทั้งหมดนั้น

๓. ข้าพระพุทธเจ้าขออัญเชิญมาประดิษฐานเหนือเศียรเกล้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประดิษฐานอยู่บนศีรษะ พระธรรมอยู่ที่ดวงตาทั้งสอง พระสงฆ์ผู้เป็นอากรบ่อเกิดแห่งสรรพคุณอยู่ที่อก

๔. พระอนุรุทธะอยู่ที่ใจ พระสารีบุตรอยู่เบื้องขวา พระโมคคัลลาน์อยู่เบื้องซ้าย พระอัญญาโกณฑัญญะอยู่เบื้องหลัง

๕. พระอานนท์กับพระราหุลอยู่หูขวา พระกัสสะปะกับพระมหานามะอยู่ที่หูซ้าย

๖. มุนีผู้ประเสริฐ คือ พระโสภิตะผู้สมบูรณ์ด้วยสิริดังพระอาทิตย์ส่องแสงอยู่ที่ทุกเส้นขน ตลอดร่างทั้งข้างหน้าและข้างหลัง

๗. พระเถระกุมาระกัสสะปะผู้แสวงบุญทรงคุณอันวิเศษ มีวาทะอันวิจิตรไพเราะอยู่ปากเป็นประจำ

๘. พระปุณณะ พระอังคุลิมาล พระอุบาลี พระนันทะ และพระสีวะลี พระเถระทั้ง ๕ นี้ จงปรากฏเกิดเป็นกระแจะจุณเจิมที่หน้าผาก

๙. ส่วนพระอสีติมหาเถระที่เหลือ ผู้มีชัยและเป็นพระโอรสเป็นพระสาวกของพระพุทธเจ้าผู้ทรงชัยแต่ละองค์ล้วนรุ่งเรืองไพโรจน์ด้วยเดชแห่งศีลให้ดำรงอยู่ทั่วอวัยวะน้อยใหญ่

๑๐. พระรัตนสูตรอยู่เบื้องหน้า พระเมตตาสูตรอยู่เบื้องขวา พระอังคุลิมาลปริตรอยู่เบื้องซ้าย พระธชัคคะสูตรอยู่เบื้องหลัง

๑๑. พระขันธปริตร พระโมรปริตร และพระอาฏานาฏิยสูตรเป็นเครื่องกางกั้นดุจหลังคาอยู่บนนภากาศ

๑๒. อนึ่งพระชินพุทธเจ้าทั้งหลายนอกที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ผู้ประกอบพร้อมด้วยกำลังนานาชนิดมีศีลา

ทิคุณอันมั่นคง คือสัตตะปราการเป็นอาภรณ์มาตั้งล้อม เป็นกำแพงคุ้มครองเจ็ดชั้น

๑๓. ด้วยเดชานุภาพแห่งพระอนันตชินเจ้าไม่ว่าจะทำกิจการใด ๆ เมื่อข้าพระพุทธเจ้าเข้าอาศัยอยู่ในพระบัญชรแวดวงกรงล้อมแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอโรคอุปัทวะทุกข์ทั้งภายนอกและภายในอันเกิดแต่โรคร้าย คือ โรคลมและโรคดีเป็นต้น เป็นสมุฏฐาน จงกำจัดให้พินาศไปอย่าได้เหลือ

๑๔. ขอพระมหาบุรุษผู้ทรงพระคุณอันล้ำเลิศทั้งปวงนั้น จงอภิบาลข้าพระพุทธเจ้า ผู้อยู่ในภาคพื้นท่ามกลางพระชินบัญชร ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการคุ้มครองปกปักรักษาภายในเป็นอันดีฉะนี้แล

๑๕. ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการอภิบาลด้วยคุณานุภาพแห่งสัทธรรม จึงชนะเสียได้ซึ่งอุปัทวอันตรายใด ๆ ด้วยอนุภาพแห่งพระชินะพุทธเจ้า ชนะข้าศึกศัตรูด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม ชนะอันตรายทั้งปวงด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ ขอข้าพระพุทธเจ้า จงได้ปฏิบัติ และรักษาดำเนินไปโดยสวัสดีเป็นนิจนิรันดรเทอญ ฯ

อานิสงส์ชินบัญชร

พระคาถาชินบัญชรนี้เป็นคาถาที่ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งนัก ตกทอดมาจากลังกา เจ้าประคุณสมเด็จ ฯ ค้นพบในคัมภีร์โบราณได้ดัดแปลงแก้ไขแต่งเติมให้ดีขึ้นเป็นเอกลักษณ์พิเศษ ได้เนื้อถ้อยกระทงความสมบูรณ์แปลออกมาแล้วมีแต่สิ่งศิริมงคลแก่ผู้สวดภาวนาทุกประการ

พระคาถานี้เป็นการอัญเชิญพระพุทธานุภาพแห่งพระบรมศาสดา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระพุทธเจ้าที่ได้เคยมาตรัสรู้ก่อนหน้านั้น จากนั้นเป็นการอัญเชิญพระอรหันต์ขีณาสพ อันสำเร็จคุณธรรมวิเศษแต่ละองค์ไม่เหมือนกัน นอกนั้นยังอัญเชิญพระ-สูตรต่าง ๆ อันโบราณาจารย์เจ้าถือว่า เป็นพระพุทธมนต์อันวิเศษแต่ละสูตรมารวมกันสอดคล้องเป็นกำแพงแก้วคุ้มกัน ตั้งแต่กระหม่อมจอมขวัญของผู้ภาวนาพระคาถาลงมาจนล้อมรอบตัว จนกระทั่งหาช่องโหว่ให้อันตรายสอดแทรกเข้ามามิได้

อานุภาพแห่งพระคาถาชินบัญชร

ผู้ใดได้สวดภาวนาพระคาถาชินบัญชรนี้ เป็นประจำอยู่สม่ำเสมอ จะทำให้เกิดความศิริมงคลสมบูรณ์พูนผล ศัตรูหมู่พาลไม่กล้ากล้ำกลาย ไปทางใดย่อมเกิดเมตตามหานิยม เกิดลาภผลพูลทวี ขจัดภัยจากภูตผีปีศาจ ตลอดจนคุณไสยต่าง ๆ ทำน้ำมนต์รดแก้วิกลจริตแก้สรรพโรคภัยหายสิ้น เป็นศิริมงคลแก่ชีวิต มีคุณานุภาพตามแต่จะปรารถนา ดังคำโบราณว่า "ฝ่อยท่วมหลังช้าง" จะเดินทางไปที่ใด ๆ สวด ๑๐ จบ แล้วอธิษฐานจะสำเร็จสมดังใจ

การเริ่มต้นและวิธีสวด

การเริ่มต้นสวดภาวนาให้หาวันดีคือ วันพฤหัสบดีเป็นวันเริ่มต้น โดยน้อมนำดอกไม้ ธูปเทียนถวายบูชาคุณพระรัตนตรัยและดวงพระวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าประคุณสมเด็จ ฯ ถ้าไปที่วัดระฆังได้ก็ยิ่งดี ถ้าไปไม่ได้ก็ให้ระลึกถึงท่านและหันหน้าไปทางวัดระฆังก็ใช้ได้ เมื่อบูชาพระรัตนตรัยและดวงวิญญาณของเจ้าประคุณสมเด็จแล้ว จึงเริ่มต้นสวด โดยอ่านตามบทให้ได้ ๑ จบ ก็เป็นอันเสร็จพิธีเริ่มต้น

พุทธะมังคะละคาถา สวดทุกวัน

ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ มัชฌิเม
โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ อาคเณยเย จะ กัสสะโป
สารีปุตโต จะ ทักขิเณ หะระติเย อุปาลิ จะ
ปัจฉิเมปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ ควัมปะติ
โมคคัลลาโน จะ อุตตะเร อีสาเนปิ จะ ราหุโล
อิเม โข มังคะลา พุทธา สัพเพ อิธะ ปะติฏฐิตา
วันทิตา เต จะ อัมเหหิ สักกาเรหิ จะ ปูชิตา
เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุโน

อิจเจวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง
นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยังยัง
ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง
ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโย

คาถาเสริมสร้างทางสวรรค์-นิพพาน

ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

หมั่นทานศีลภาวนา และระลึกถึง

พุทธะพุทธา พุทเธพุทโธ พุทธังอะระหังพุทโธ
อิติปิโสภะคะวา นะโมพุทธายะ

จะทำให้ท่านมีความสุข-อายุยืน-นิพพาน

พระคาถาอิติปิโส ๘ ทิศ

สำเร็จลุน แห่งนครจำปาศักดิ์

ตั้งนะโม ๓ จบ

๑. **อิ ระ ชา คะ ตะ ระ สา** บทนี้ชื่อกระทู้ ๗ แบก ประจำอยู่ทิศบูรพา (ทิศตะวันออก)

๒. **ติ หัง จะ โต โร ถิ นัง** บทนี้ชื่อว่าฝนแสนห่า ประจำอยู่ทิศอาคเณย์ (ทิศตะวันออกเฉียงใต้)

๓. **ปิ สัม ระ โล ปุ สัต พุท** บทนี้ชื่อนารายเกลื่อนสมุทรประจำอยู่ทิศทักษิณ (ทิศใต้)

๔. **โส มา ณะ กะ ริ ถา โธ** บทนี้ชื่อนารายณ์ถอดจักร์ประจำอยู่ทิศหรดี (ทิศตะวันออกเฉียงใต้)

๕. **ภะ สัม สัม วิ สะ เท ภะ** บทนี้ชื่อนารายณ์ขว้างจักร์ตรีงไตรภพ ประจำอยู่ทิศประจิม (ทิศตะวันตก)

๖. **คะ พุท ปัน ทู ทัม วะ คะ** บทนี้ชื่อนารายณ์พลิกแผ่นดินประจำอยู่ทิศพายัพ (ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ)

๗. **วา โธ โน อะ มะ มะ วา** บทนี้ชื่อตวาดฟ้าบ่าหิมพานต์ประจำอยู่ทิศอุดร (ทิศเหนือ)

๘. **อะ วิช สุ นุต สา นุ ติ** บทนี้ชื่อนารายณ์แปลงรูปประจำอยู่ทิศอีสาน (ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ)

สิทธิการิยะ อุปเท่ห์พระอิติปิโส ๘ ทิศนี้ มีอานุภาพมากหลาย ป้องกันได้สารพัดตามใจปรารถนา พระอาจารย์เจ้ากล่าวไว้ว่า ฝอยท่วมหลังช้างแล มีอุปเท่ห์มากมายเหลือจะพรรณนา จะกล่าวไว้ย่อ ๆ พอเป็นบันทึกฐานดังนี้

แม้จะยาตราไปทางสารทิศใด ให้ภาวนาพระคาถาประจำทิศตามทิศที่จะไปนั้น หรือทำน้ำมนต์ลูบหน้าประพรมพาหนะที่จะไปนั้น จะปราศจากอุปสรรคอันตรายทั้งปวงไม่มีมารบกวนเลย ป้องกันได้สารพัดแม้ว่าทิศที่จะไปนั้นจะต้องผีหลวงหรือหลาวเหล็ก (ทิศที่ร้ายตามตำราโหราศาสตร์) ก็ดี คุ้มกันได้สิ้น ไปสงครามก็มีชัยชนะ ไปทำมาค้าขายก็กำไรมีความเจริญรุ่งเรือง บังเกิดลาภผลพูนทวี จะลงเป็นประเจียดป้องกันศาตราอาวุธก็ได้ ทั้งเป็นเสน่ห์แก่ฝูงชนทั้งปวง เขียนบูชาไว้กับบ้านเรือน ป้องกันภัยอันตรายได้ทุกอย่าง ถ้าจะไปนอนกลางป่าให้เสกก้อนดินไปวางไว้ตามทิศ เมื่อจะวางทิศไหนให้เสกด้วยคาถาประจำทิศนั้นอีกทิศละ ๘ จบ กันสารพัดสัตว์ร้าย เปรียบประดุจมีกำแพงแก้วคุ้มกันตนไว้ถึง ๗ ชั้น ถึงแม้จะถูกข้าศึกโจรผู้ร้ายล้อมไว้ก็ดี จะหักออกทางทิศไหน ให้ภาวนาคาถาประจำทิศนั้นเถิด แล้วให้หักออกมาจะแคล้วคลาดจากอันตรายทั้งสิ้น พระคาถาบทนี้มีอิทธิฤทธิ์มากมายสุดที่จะกล่าวได้

พระคาถามงกุฎพระพุทธเจ้า

อิติปิโสวิเสเสอิ อิเสเสพุทธะนาเมอิ อิเมนาพุทธะตังโสอิ อิโสตังพุทธะปิติอิ ฯ

ภาวนาทุกวันมิตกนรก เสกน้ำล้างหน้าทุกวันกันโรคภัยไข้เจ็บคุณไสยทั้งมวล ถ้าจะให้มีตบะเดชะให้ภาวนาทุกวันเกิดสง่าราศีเป็นที่เมตตาแก่คนทั้งหลาย ให้ภาวนาแล้วแผ่เมตตาให้คนทั้งปวง ใครคิดร้ายก็ต้องมีอันเป็นไป ถ้าปรารถนาสิ่งใดให้ภาวนาคาถานี้ ๑๘ คาบ เป็นไปได้ดังใจนึก ถ้าจะให้เป็นมหาจังงัง ให้ภาวนาคาถานี้ ๘ คาบ เป็นมหาจังงังแล ถ้าจะให้เป็นมหาละลวยให้ภาวนา ๙ คาบ ถ้าช้างม้าวัวควายสัตว์ที่ดุร้ายทั้งหลาย ให้เสกหญ้าเสกของให้มันกิน กลับใจอ่อนรักเราแล ถ้าภูตพรายมันเข้าอยู่คน เสกข้าวให้มันกินออกแล ถ้าปรารถนาจะให้เสียงเพราะ ให้เสกสีผึ้งสีปากเสกหมากกิน ไปเทศนาสวดร้องเป็นที่พอใจคนทั้งหลาย ให้เสกแป้งผัดหน้า เสกมงกุฎรัดเกล้า เป็นสง่าราศีใครเห็นใครรักทุกคน อนึ่งให้เอาใบลานหรือกระดาษว่าวมาลงคาถานี้ทำเป็นมงคลเสกด้วยตัวเองสารพัดกันศาสตราอาวุธทั้งหลาย เป็นวิเศษนัก พระคาถาบทนี้พระมหากษัตริย์แต่เก่าก่อนทรงใช้ประจำทุกพระองค์แล

พระคาถาพระเจ้า ๑๖ พระองค์

นะมะนะอะ นอกอนะกะ กอออนออะ นะอะกะอัง อุมิอะมิ มะหิสุตัง สุนะพุทธัง สุอะนะอะ

พระอาจารย์เจ้าทั้งปวงให้เป็นทานแก่สมณชีพราหมณ์ กุลบุตรทั้งปวง พระคาถานี้ท่านเรียกว่า ธัมมะราชา จัดเป็นใหญ่กว่าคาถาทั้งปวง ผู้ใดภาวนาได้อานิสงส์มากปราศจากภัยพิบัติทั้งปวงฯ

คาถาพระเจ้า ๕ พระองค์

ของ หลวงพ่อโสธร แปดริ้ว

ตั้งนะโม ๓ จบ

"นะทรงพ้ำ โมทรงดิน พุทธทรงสินธุ์ ธาทรงสมุทธร ยะทรงอากาศ พุทธังแคล้วคลาด ธัมมังแคล้วคลาด สังฆังแคล้วคลาด ศัตรูภัยพาล วินาศสันติ"

"นะกาโร กุกกุสันโธ สิโรมัชเฌ โมกาโร โกนาคะมะโน นานาจิตเต พุทธกาโร กัสสะโป พุทโธ จะ ทะเวเนเต ธากาโร ศรีศากกะยะมุนี โคตะโม ยะกันเน ยะกาโร อะริยะเมตตรัยโย ชิวหาที่เต ปัญจะพุทธา นะมามิหัง"

ภาวนาทุกเช้าค่ำจะประสบความร่มเย็นเป็นสุข แคล้วคลาดปลอดภัยดีนักแล

พระคาถาของหลวงพ่อปาน

วัดบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คาถาเสริมทรัพย์

ตั้งนะโม ๓ จบ

พุทธะ มะอะอุ นะโมพุทธายะ (ว่า ๑ จบ)
วิระทะโย วิระโคนายัง วิระหิงสา วิระทาสี วิระทาสา
วิระอิตถิโย พุทธัสสะ มานีมามะ พุทธัสสะ สะวาโหม

ใช้สวดภาวนาก่อนนอน ๓ จบ ตื่นนอนเช้า ๓ จบ เวลาใส่บาตรจบขันข้าว ๑ จบ แล้วให้ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย และพระปัจเจกโพธิอย่าได้เว้น นอกนั้นว่างเมื่อไรท่องเมื่อนั้น จะบังเกิดโภคทรัพย์มากมาย

คาถามหาลาภ

นะมามีมา มะหาลาภา อิติพุทธัสสะ สุวัณณังวา
ระชะตังวา มะณีวา ธะนังวา พีชังวา อัตถังวา
ปีตถังวา เอหิ เอหิ อาคัจเฉยยะ อิติมีมา นะมามิหัง.

ใช้สวดภาวนาก่อนนอน ๓ จบ และตื่นนอนเช้า ๓ จบ เป็นการเรียกทรัพย์เรียกลาภ จะบังเกิดโภคทรัพย์อย่างมหัศจรรย์

คาถามหาพิทักษ์

จิตติ วิตัง นะกรึง คะรัง.

ใช้ภาวนาขณะใส่กุญแจ ปิดหีบ ปิดตู้ ปิดประตูหน้าต่าง ฯ

พระคาถา ๓ บทนี้ เป็นคาถาที่ศักดิ์สิทธิ์มาก หากผู้ใดนำไปใช้จะเกิดโชคลาภมั่งมีเงินทองอย่างมหัศจรรย์

คาถามหาอำนาจ (หลวงพ่อปาน)

เอวัง ราชะสีโห มะหานาทัง สีหะนาทะกัง
สีหะนะเม สีละเตเชนะ นามะ ราชะสีโห
อิทธิฤทธิ์ พระพุทธังรักษา สารพัดศัตรู อะปะราชะยัง
อิทธิฤทธิ์ พระธัมมังรักษา สารพัดศัตรู อะปะราชะยัง
อิทธิฤทธิ์ พระสังฆังรักษา สารพัดศัตรู อะปะราชะยัง

ใช้เสกน้ำล้างหน้าทุกเช้า จะมีอำนาจคนยำเกรงศัตรูพ่ายแพ้

คาถาอิทธิฤทธิ์ (หลวงพ่อปาน)

พุทโธ พุทธัง นะกันตัง อะระหังพุทโธ นะโมพุทธายะ

เป็นคาถาป้องกันตัว เมื่อเผชิญหน้ากับศัตรูที่มีศาสตราวุธร้ายแรงทุกชนิดทั้งมีดไม้ปืนหรือระเบิดให้ภาวนาดังนี้

"อุทธัง อัทโธ นะโมพุทธายะ"

คาถาบูชาเงิน (ของเก่า)

อิติบูชาจะมหาราชา สัพพะเสน่ห์หา อะระหังสัมมาสัมพุทโธมามา ยาตตรายามดี วันชัยมารศรี สวัสดีลาโภ นะโมพุทธายะ.

เป็นคาถาเก่าแก่ ผู้ใดสวดภาวนาเป็นประจำ จะทำให้การดำเนินชีวิตประสบความสุขความเจริญรุ่งเรือง เป็นพ่อค้าแม่ค้าพาณิชย์ทั้งน้อยใหญ่ จะบังเกิดโชคลาภ ทรัพย์สินเงินทองเพิ่มพูนดีนักแล

คาถาพระพุทธเจ้าชนะมาร

(พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต)

ปัญจะมาเร ชิโนนาโถ ปัตโต สัมโพธิ มุตตะมัง จะตุสัจจัง ปะกาเสติ ธัมมะจักกัง ปะวัตตะยิ เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เม ชะยะมังคะลัง ฯ

ป้องกันอันตรายทั้งปวง ฯ ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งนัก

คาถากำแพงแก้วเจ็ดชั้น

พุทธัง สัตตะรัตนะมหาปการัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สัตตะรัตนะมหาปการัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สัตตะรัตนะมหาปการัง สะระณัง คัจฉามิ

สำหรับสวดภาวนา เสมือนมีกำแพงแก้วมหึมาคุ้มกัน แม้อยู่ในถิ่นอันตราย ศัตรูและสัตว์ร้าย ไม่อาจทำอะไรได้ กลางคืนให้สวด ๗ จบ แล้วเอาจิต (นึกเห็น) วงรอบบ้านเริ่มจากขวาไปซ้าย เป็นทักษิณาวัตป้องกันสรรพภัย วิเศษนักแล.

คาถาป้องกันภัย

ฆะเฏสิ ฆะเฏสิ กิงการะณา ฆะเฏสิ

อะหังปิตัง ชานามิ ชานามิ.

ใช้ภาวนาก่อนนอน หรือเมื่อเดินทาง จะป้องกันภัยพิบัติทั้งปวงได้ชงัดนักแล

คาถาเสกน้ำล้างหน้าประจำวัน

เมื่อตักน้ำมาแล้วให้ผินหน้าไปทางทิศตะวันออกเอานิ้วชี้ข้างขวาเขียน "มะอะอุ" ลงในน้ำพร้อมกับบริกรรมพุทธมนต์ มะอะอุ พ่นใส่น้ำ ๓ จบ จึงอธิษฐานและสวดบทพระพุทธมนต์

พระพุทธล้างหน้า พระธรรมล้างทุกข์ พระสงฆ์เพิ่มสุข

ยาตรายามดี สวัสดีมีชัย อิติปิโสภะคะวา

แล้วจึงล้างหน้าและประพรมตบท้ายทอย ๓ ครั้งเจริญสุขยิ่ง

คาถาพระแก้วมรกต

วาละลุกัง สังวาตังวา (๓ จบ)

ท่านจะสุขกายสบายใจ อธิษฐานสิ่งใดจะได้สมประสงค์

คาถาพญายม

ปะโตเมตัง ปะระชีวินัง สุขะโตจุติ

จิตะเมตะ นิพพานัง สุขะโตจุติ

ป้องกันภัยพิบัติทั้งปวง ฯ

คาถาหลวงปู่ศุข (วัดมะขามเฒ่า)

สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ มะอะอุ

ขึ้นรถลงเรือ ขึ้นเครื่องบิน ท่องเสมอ ป้องกันภัยพิบัติ ฯ

คาถาบูชาดวงชาตา (ของเก่า)

นะโม เม สัพพะเทวานัง สัพพะคะระหะ จะ เทวานัง
สุริยัญ จะ ปะมุญจะถะ สะสิ ภุมโม จะ เทวานัง
วุโธ ลาภัง ภะวิสสะติ ชีโว สุกะโร จะ มะหาลาภัง
โสโร ราหูเกตุ จะ มะหาลาภัง สัพพะภะยัง วินาศสันติ
สัพพะทุกขัง วินาศสันติ สัพพะโรคัง วินาศสันติ
ลักขะณา อะหังวันทามิ สัพพะทา สัพพะเทวา มัง ปาละยันตุ
สัพพะทา เอเตนะ มังคะละเตเชนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุเมฯ

เพื่อเสริมดวงชาตา จงผูกดวงชาตาของตน พร้อมเขียนชื่อนามสกุลของตนไว้ใต้ดวงชาตา หรือดวงที่เรียกว่า "ดวงพิชัยสงคราม" แล้วเอาดวงชาตาบรรจุ หรือวางตั้งไว้ข้างฐานพระ เมื่อจะบูชาดวงชาตาพึงว่าคาถานี้ เพื่อจะได้เกิดลาภสักการะ เป็นสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคลเลิศล้นดีนักแลฯ

คาถาค้าขายดี (ของเก่า)

พุทธัง พะหุชะนานัง
เอหิจิตตัง เอหิมะนุสสานัง
เอหิลาภัง เอหิเมตตา
ชมภูทีเป มนุสสานัง
อิตถิโย ปุริโส จิตตัง พันธังเอหิ.

พ่อค้าแม่ค้าพาณิชย์นิยมเสกเป่า ๓ จบ ๗ จบ ทำน้ำมนต์ล้างหน้าและประพรมสินค้าขายของดีนักแล (อธิษฐาน และใส่บาตรทุกวันตามศรัทธาจะบังเกิดโชคลาภ)

คำอธิษฐานบารมี

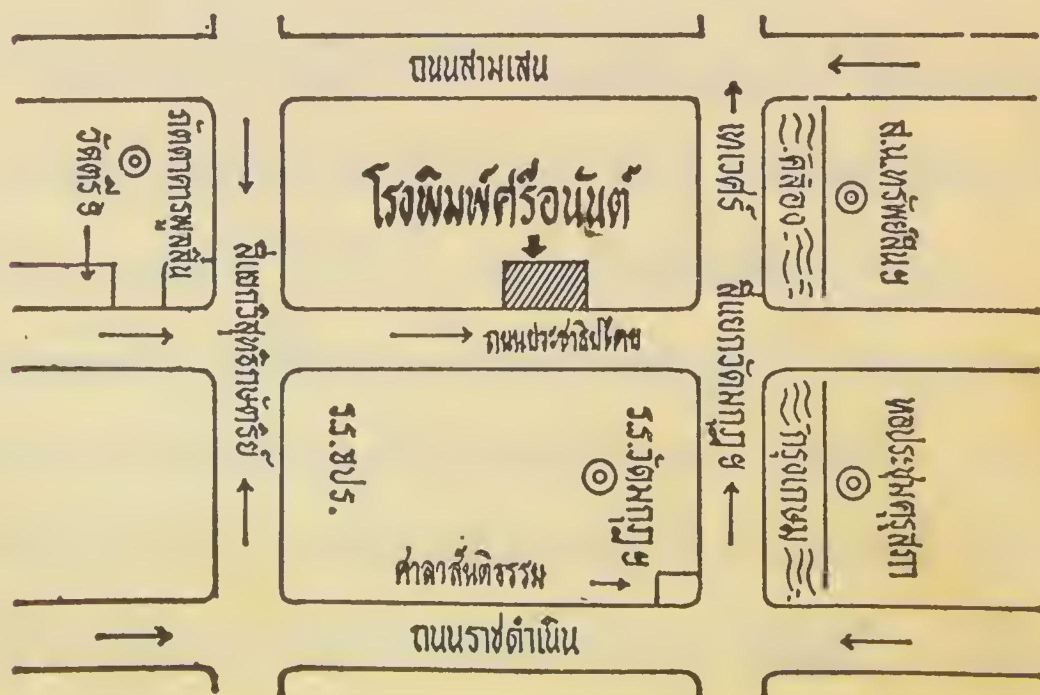
ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐานแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธพจน์ พระสัจธรรม ทั้งพระอรหันต์ พระอริยสงฆ์เจ้าทุกพระองค์ ได้โปรดประทานพระเมตตาบารมี พระฉัพพรรณรังสี พุทธบารมีทุกประการ ที่พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรมา จงเป็นตบะเดชะ ประสิทธิ์ประสาทรักษาผืนแผ่นดินไทยน่านน้ำของไทย พระบวรพุทธศาสนา อภิบาลรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ รักษาชีวิตผู้ปฏิบัติการรักษาผืนแผ่นดินไทยทั้งมนุษย์และวิญญาณตลอดทั้งปวงประชา ข้าราชการผู้ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งข้าพเจ้าและครอบครัวให้รอดปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง ให้ประเทศชาติผู้คนพลเมืองอยู่เย็นเป็นสุข ให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ให้พืชพันธุ์ธัญญาหาร ทรัพยากรธรรมชาติงอกงามอุดมสมบูรณ์

ขออัญเชิญพลังพระสัจธรรม น้ำทิพย์ น้ำอมฤต โปรดหมู่มวลมนุษย์ วิญญาณทั้งหลายทั่วสากลโลก ให้พ้นทุกข์มีความสุข ขอบารมีพระเมตตาปรานีของพระองค์จงบันดาลให้มนุษย์ทั้งหลาย มีหิริโอตตัปปะรักธรรมะ ไม่เห็นแก่ตัว เลิกทุจริต ไม่พยาบาทอาฆาตจองเวรซึ่งกันและกัน ให้มี

จิตเมตตาปรานี ประพฤติปฏิบัติธรรมะ ผู้หลงผิดขอให้คิดกลับใจ และขอให้พระสัจธรรมที่พระองค์ทรงประกาศไว้ว่า **ใครทำดีได้ดี ใครทำชั่วได้ชั่ว** ให้ได้รับผลปรากฏเด่นชัดแก่ตาโลกตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอพระบารมีทุกประการที่กล่าวแล้วแผ่กระจายขยายออกไปทั่วทุกภพมนุษย์ไตรโลกา หมื่นโลกธาตุ แสนโกฏิจักรวาลพิภพ จบเจ็ดคาบสมุทรตลอดสุดก้นบาดาล ให้เนื่องแน่นไปด้วยบารมี ให้มนุษย์ทั้งหลายพากันมานับถือพระพุทธศาสนาโลกนี้จงได้อยู่เย็นเป็นสุข ขอพระพุทธบารมีโปรดบันดาลให้คำอธิษฐานทั้งปวงนี้ จงเป็น**ผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ** ทุกประการเทอญ.

แผนที่ไปโรงพิมพ์ศรีอนันต์

รถเมล์ประจำทางที่ผ่าน สาย 12, 19, 56

อุณ์หิสสะวิชะยะคาถา

อัตถิ อุณ์หิสสะ วิชะโย ธัมโม โลเก อะนุตตะโร
สัพพะสัตตะหิตัตถายะ ตัง ต์วัง คัณหาหิ เทวะเต
ปะริวัชเช ราชะทัณเฑ อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต อะกาละมะระเณนะ วา
สัพพัส์มา มะระณา มุตโต ฐะเปต์วา กาละมาริตัง
ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
สุทธะสีลัง สะมาทายะ ธัมมัง สุจะริตัง จะเร
ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
ลิกขิตัง จินติตัง ปูชัง ธาระณัง วาจะนัง คะรุง
ปะเรสัง เทสะนัง สุต์วา ตัสสะ อายุ ปะวัฑฒะตีติ

คาถาพระโมคคัลลาน์ดับไฟนรก

เถโร โมคคัลลาโน นะระกัตตัง โลหะกุมภี ทิส์วา อัคคีปี่ตติ กัมปะติ

ใช้ดับพิษไฟสารพัดหายสิ้นไม่ร้อนไม่พองดีนักแล

คาถายันทุน (เสริมดวงชะตา)

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา โสกัปปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง สัพเพ เทวานุโนทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา ทานัง ทะทันตุ สัทธายะ สีลัง รักขันตุ สัพพะทา ภาวะนาภิระตา โหนตุ คัจฉันตุ เทวะตาคะตา

สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญจะยัง พะลัง อะระหันตานัญจะ เตเชนะ รักขัง พันธามิ สัพพะโส.

คำบูชาพระบรมครูแพทย์
ชีวกโกมารภัจ

แพทย์ประจำพระบรมศาสดา เมื่อครั้งพุทธกาล ฯ

โอม นะโม ชีวโก สิระสาอะหัง การุณิโก สัพพะสัตตานัง โอสะกะ ทิพพะมันตัง ปะภาโส สุริยา จันทัง โกมาระภัจโจ ปะกาเสสิ วันทามิ บัณฑิตโต สุเมทะโส อะโรคะยา สุมะนาโหมิ.

คำอธิษฐานก่อนกินยา
จุดธูปเทียนอธิษฐานว่า

ขออัญเชิญเดชะบารมี พระมหาอิทธิฤทธิ์ บรมครูแพทย์ ชีวกโกมารภัจ จงประทานยาทิพย์ และประสิทธิ์ประสาทให้โรคหายทันใจ สวาหะ นะอะ นะวะ โรคาพยาธิ วินาศสันติ พุทโธ โรคา อัปเปหิ สวาหาย.

คำแผ่เมตตา

สัพเพสัตตา

สัตว์ทั้งหลาย, ทุกชาติชั้นวรรณะ, ทุกศาสนา, ทุกภาษา, ทั่วทั้งโลก, ที่เป็นเพื่อนทุกข์, เกิด แก่ เจ็บ ตาย, ด้วยกันหมดทั้งนั้น

อะเวรา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีเวรซึ่งกันและกันเลย

อัพพะยาบัชฌา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้เบียดเบียนข่มเหงให้ร้ายป้ายสีซึ่งกันและกันเลย

อะนีฆา โหนตุ

จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปริหะรันตุ

จงมีความสุขกายสุขใจรักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยอันตรายทั้งปวงเถิด

พิมพ์ที่ **โรงพิมพ์ศรีอนันต์**
167/21-22 ถนนประชาธิปไตย (ข้างวัดมกุฎฯ) กทม. โทร. 2820514
นายอนันต์ ต.สุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2531